

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ
จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

ธีรี กะ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
พ.ศ. 2556

**Administrative Skills of Administrators in Basic School Bacho
District Narathiwat Province under The Narathiwat
Primary Educational Service Area Office 1**

TEEREE KHA

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirements for the Master of Education
Field in Educational Administration**

**Graduate School
Yala Rajabhat University**

2013

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ(ภาษาไทย)

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ (ภาษาอังกฤษ)

Administrative Skills of Administrators in Basic School
Bacho District Narathiwat Province under the
Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1

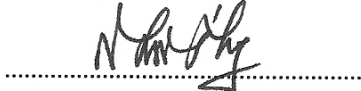
ชื่อผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ธีรี กะ

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมศักดิ์ ด้านเดชา)

คณะกรรมกรสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุญภิรมย์)

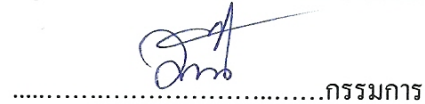
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม

(ดร.จรรณี แก้วเอียน)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมศักดิ์ ด้านเดชา)

.....กรรมการ

(ดร.จรรณี แก้วเอียน)

คณะอนุศาสตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาค้นคว้าระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกสรี ถัดเถีย)

วันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2557

“ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา”

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ	ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1
ชื่อผู้ทำการค้นคว้าอิสระ	ธีรี คะ
ชื่อปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2556

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ คำนะเดชา ประธานกรรมการ
2. ดร.จรูญ แก้วเอี่ยม กรรมการ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 (2) เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา และ(3) เพื่อประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำนวน 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ เป็นแบบสอบถามการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t - test) และทดสอบค่าเอฟ (F - test) เมื่อพบว่า มีความแตกต่างกันจึงทดสอบโดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า

1. ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามตัวแปร ประสิทธิภาพการทำงานและขนาดสถานศึกษา พบว่า ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3. การประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามความถี่สูงสุดแต่ละด้าน พบว่า

ปัญหาด้านเทคนิค คือ ผู้บริหารไม่มีการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ผู้บริหารขาดการกระตุ้น ส่งเสริม และสร้างกำลังใจในการทำงานให้กับผู้ร่วมงาน และด้านความคิดรวบยอด คือ ผู้บริหารแก้ปัญหาไม่ตรงประเด็น

ข้อเสนอแนะด้านเทคนิค คือ ควรมีการพัฒนาความรู้ทางด้านเทคโนโลยี ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ควรรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน และด้านความคิดรวบยอด คือ ควรมีการประชุมหารือในการแก้ปัญหา

Abstract

Independence study title Administrative Skills of Administrators in Basic School, Bacho District, Narathiwat Province, under The Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1

Researcher Teeree Kha

Degree Master of Education

Major Educational Administration

Academic Year 2013

Independent study Advisors

1. Assistant Professor Somsak Dandecha	Chairperson
2. Assistant Professor Dr. Jarunee Khawien	Committee

The objectives of this independent study were (1) to study the level of administrative skills of administrators in basic School, Bacho District, Narathiwat Province, under The Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1 (2) to compare the level of administrative skills of administrators in basic School, Bacho District, Narathiwat Province, under The Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1, classified by variant of working experience and the size of schools and 3) to gather up problems and suggestions in administrative skills in basic School, Bacho District, Narathiwat Province, under The Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1.

The sample groups were 192 of teachers, under The Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1. The tools used in the independent study were questionnaires. Data analysis was processed through ready-made program. And, statistics used were percentage, mean, standard deviation, t-test and f-test – when they are different, there must be testing by using Scheffe's Method.

The study outcomes were as the following:

1. The level of administrative skills in basic schools in Bacho District, Narathiwat Province under The Narathiwat Primary Educational Service Area Office1 are medium in overall view.

2. The comparative outcome in administrative skills of administrators in basic schools, Bacho District, Narathiwat Province under The Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1 - clarified by variants of working experience found out that both overall view and each aspect were not different.

3. The processing in problems and suggestions in administrative skills of administrators in basic schools, Bacho District, Narathiwat Province under The Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1, from highest frequency in each aspect, are as the following:

In technical problems, administrators did not use reach outcomes to apply in working. In case of human relationship, administrators did not urge, support and build morale for colleagues in working. And, in case of concept, administrators solve problems irrelevantly.

The suggestions in technical section, there should be knowledge development in technology. In case of human relations, there should have been listened to the opinions of colleagues. And, in case of concept, There should be a meeting to solve the problems.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ด้านเคหา ที่ได้ให้คำแนะนำตรวจสอบแก้ไขเสนอแนะ และติดตามความก้าวหน้า รวมทั้งชี้แนะข้อมูลทางด้านวิชาการผู้ค้นคว้ามีความซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ผู้ค้นคว้าได้รับความกรุณาจาก ดร.จรูญ แก้วเอียน ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำเพิ่มเติมอย่างดียิ่ง ทำให้งานค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ค้นคว้าขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือค้นคว้าอิสระ คือ ดร.อารีผิน เทพลักษณ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 นายเหม หนู ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านยะลุตง(ประทุมวิทยาสาร) นายอดุลย์ เจ๊ะเย็ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอาตะบือระ นายมุฮัมหมัดรอฮิมะลี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชะเมาสามต้น และนายซุลกิฟลี กะนา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านต้นตาล ที่ให้ความกรุณาเป็นเชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณครูผู้สอน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ที่ได้ให้การทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ให้คณะครูได้ตอบแบบสอบถามและได้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล และจัดส่งให้ผู้ค้นคว้าด้วยความเรียบร้อยและติดตามแบบสอบถามจนครบตามกลุ่มเป้าหมาย

ธีรี คะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ.....	5
ความสำคัญของการค้นคว้าอิสระ.....	6
ขอบเขตของการค้นคว้าอิสระ.....	6
1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	6
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	7
3. ขอบเขตด้านตัวแปร.....	7
3.1 ตัวแปรต้น.....	7
3.2 ตัวแปรตาม.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	10
1. ทักษะการบริหารงาน.....	11
1.1 ความหมายของทักษะการบริหารงาน.....	11
1.2 ทักษะตามแนวคิดของแกทซ์.....	13
2. ผู้บริหารสถานศึกษา.....	20
2.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา.....	20
2.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	21
3. การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	23
3.1 ความเป็นมาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	23
3.2 ความหมายของนิติบุคคล.....	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)	
3.3 บทบาท อำนาจหน้าที่ ของสถานศึกษา.....	25
3.4 การบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	25
3.5 ขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษา.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
1. งานวิจัยในประเทศ	32
2. งานวิจัยต่างประเทศ	38
กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ	41
สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	46
1. ลักษณะของเครื่องมือ.....	46
2. วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
2.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ.....	49
2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
แผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ.....	51
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการค้นคว้าอิสระ.....	70
อภิปรายผล.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	77
1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการค้นคว้าอิสระไปใช้	77
2. ข้อเสนอแนะในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป.....	78
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	85
ภาคผนวก ข ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ.....	89
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	93
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่น.....	103
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการค้นคว้าอิสระ.....	105
ภาคผนวก ฉ รายชื่อหน่วยงานที่ให้ทดลองเครื่องมือ.....	109
ภาคผนวก ช รายชื่อหน่วยงานที่ทำการค้นคว้าอิสระ.....	111
ภาคผนวก ซ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	114
ประวัติผู้ทำค้นคว้าอิสระ.....	117

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	44
2 แผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ.....	51
3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	53
4 ระดับของทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ภาพรวมและรายด้าน.....	54
5 ระดับของทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านเทคนิค.....	55
6 ระดับของทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์.....	57
7 ระดับของการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอรามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด.....	59
8 เปรียบเทียบระดับความแตกต่างของทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	61
9 เปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	61
10 ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านเทคนิค.....	62
11 ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอ บาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้าน มนุษยสัมพันธ์.....	63
12 ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านเทคนิค.....	64
14 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์.....	65
15 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด.....	66

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ.....	41

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านต่างๆพัฒนาอย่างรวดเร็วต่อเนื่องไม่หยุดยั้งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วต่อการจัดการศึกษาสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาการจึงจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาให้เหมาะสมซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 เน้นในเรื่อง “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะต้องพัฒนาประเทศในโลกยุคใหม่ทรัพยากรที่สำคัญคือ “ทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้” เพราะความสามารถและศักยภาพในการผลิตของแต่ละประเทศขึ้นอยู่กับองค์ความรู้ของคนในชาติ ประเทศที่พลเมืองมีการศึกษาย่อมได้เปรียบในการแข่งขันเสมอ(อารุงจันทวานิชและคณะ, 2542 : 3) ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญดังบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับพ.ศ.2540 มาตรา 43 บัญญัติไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน(สุชาติทวีพงษ์, 2541 : 46)และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ในหมวดที่ 1 บททั่วไปความมุ่งหมายและหลักการข้อ 2 การจัดระบบและกระบวนการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทั่วไปให้มีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องดังนั้นการจัดการศึกษาดังกล่าวจึงต้องพัฒนาหลักสูตรพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถเสียละอูทิศตนให้กับงานเพราะครูเป็นผู้มี บทบาทสำคัญในฐานะที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆเพื่อสร้างสรรค์ความเป็นมนุษย์ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 3) ดังนั้นการศึกษาที่เป็นกลไกพื้นฐานในการพัฒนาคน จึงเป็นกระบวนการที่สังคมหวังพึ่งพาให้เป็นเครื่องมือในการเตรียมคนและสังคมให้พร้อมที่จะรับ การเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพในขณะที่หลายๆประเทศเล็งเห็นถึง ความสำคัญพร้อมกับทุ่มเททรัพยากรเพื่อปรับปรุงการศึกษาให้เข้ากับสถานะและสภาพชีวิต สมัยใหม่แต่ปรากฏว่าการศึกษาในฐานะคลังปัญญาของสังคมไทยกลับถูกมองข้ามละเลยไปด้วย เหตุนี้จึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารการศึกษาในทุกระดับตั้งแต่ระดับกระทรวงไป จนถึงระดับปฏิบัติในสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์มองเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาพร้อมจะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพหมายถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง

จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนการบริหารสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารจะต้องเพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติหลายอย่างคือความรู้ความเข้าใจ มีทักษะมีคุณธรรมและมีคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้คือสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษานั้นเองสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการปฏิบัติตอบสนองนโยบายให้บรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักของสถานศึกษาคือการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้นคือคุณภาพทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์เก่งดีมีสุขการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรได้นั้นต้องอาศัยการบริหารโดยใช้กระบวนการสำคัญ 3 ประการให้ประสานสัมพันธ์มีความสอดคล้องสนับสนุนซึ่งกันและกันคือกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอนและกระบวนการนิเทศการศึกษาซึ่งกระบวนการบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการวางแผนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาหลายอย่างเช่นระบบบริหารผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้ปกครองนักเรียนวัดจุดอุปกรณ์ชุมชนองค์กรท้องถิ่นแต่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่จะส่งผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษาการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะความรู้ความสามารถตลอดจนทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานอย่างจริงจัง (ซูชีพนุญศรี, 2545 : 18)

สภาวะปัจจุบันประเทศไทยกำลังอยู่ในระยะของการปฏิรูปไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเมืองระบบราชการระบบสาธารณสุขและการปฏิรูปการศึกษารัฐบาลจึงมีนโยบายออกมาในรูปแบบต่างๆ มากมายในเรื่องของการศึกษานั้นได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาที่ออกตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 มาตรา 81 พระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดสาระต่างๆ ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิรูปการศึกษาในระยะสิบปีที่ผ่านมาจนถึงยุคปัจจุบันได้เป็นกระแสเคลื่อนไหวที่สำคัญทั่วโลกไม่เฉพาะแต่ประเทศไทยเท่านั้นเนื่องจากเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าความเจริญก้าวหน้าของประเทศจะเกิดขึ้นได้หากคนในประเทศได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพสำหรับประเทศไทยขณะนี้กำลังอยู่ในระยะของการนำนโยบายการปฏิรูปการศึกษามาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 ไปสู่การปฏิบัติดังนั้นการได้ศึกษาทบทวนประสบการณ์ของประเทศดังกล่าวจึงเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่จะช่วยให้เราได้เรียนรู้อย่างรวดเร็วขึ้นเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์และพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนการนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมต่อไปจากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในระดับสถานศึกษาของหลายประเทศไปใช้พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นตัวการ

สำคัญที่จะทำให้คุณภาพของสถานศึกษาดีขึ้น (วิชากร, 2544 : 32) จากประสบการณ์และผลงานวิจัยของทุกประเทศได้ข้อสรุปตรงกันว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญลำดับต้นที่จะช่วยให้การปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จประเทศต่างๆจึงดำเนินยุทธศาสตร์ที่จะให้ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เช่นสหราชอาณาจักร ได้ระบุถึงผู้ที่จะเป็นครูใหญ่จะต้องมีทักษะในการบริหารจัดการสูงโดยมีการกำหนดมาตรฐานคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นครูใหญ่สำหรับประเทศสิงคโปร์ซึ่งให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างศักยภาพความเป็นผู้นำในทุกระดับเชื่อมั่นว่าครูใหญ่เป็นจุดสำคัญที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงได้จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูใหญ่มากด้วยวิธีการต่างๆสิ่งที่สิงคโปร์ให้ความสำคัญด้วยการสนับสนุนเป็นพิเศษคือในเรื่องความคิดสร้างสรรค์การนำนวัตกรรมมาใช้สร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียน (วิชากร, 2544 : 51)การที่โรงเรียนจะประสบความสำเร็จนั้นผู้บริหารจะต้องมีทักษะในการบริหาร 3 ทักษะของแคทซ์(Katz, 1978 : 55 – 62; อ้างถึงใน ธาณิชนบุญ, 2551 : 3) คือ 1) ทักษะด้านเทคนิคได้แก่การใช้กระบวนการขั้นตอนการใช้เทคนิคเฉพาะอย่างและการใช้เครื่องมือ 2) ทักษะด้านมนุษย์ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลสร้างระบบความร่วมมือ 3) ทักษะด้านมโนภาพได้แก่มองเห็นภาพความสัมพันธ์ทั้งองค์กรและความคิดสร้างสรรค์เพราะปัจจุบันนี้เป็นยุคโลกาภิวัตน์ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีทักษะการบริหารแบบมืออาชีพทำงานอย่างจริงจังมีประสิทธิภาพประสิทธิผลกล้าตัดสินใจไปต่อข้อมูลเพิ่มพูนวิสัยทัศน์ซื่อสัตย์และสร้างสรรค์ผลงานและบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (ถวิลอริญเวศ, 2544 : 22)

นอกจากนี้ยังมีการปฏิรูปการเรียนรู้หมายถึงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่เชื่อถือของชุมชนโดยมาตรา 47ระบุไว้ชัดเจนว่าโรงเรียนต้องมีการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อให้เกิดการมีมาตรฐานการศึกษาทัดเทียมกัน (กรมวิชาการ, 2546 : 20) จากการปฏิรูประบบราชการทำให้เกิดมีเขตพื้นที่การศึกษาโรงเรียนเป็นนิติบุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของงานในโรงเรียนเป็น 4 ด้านคือ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารการเงินงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคลและ 4) การบริหารงานทั่วไปและยังมีการบริหารโรงเรียนแบบโรงเรียนเป็นฐานSchool Based Management (SBM.) คือนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาดังนั้นผู้นำหรือผู้บริหารถือว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดเพราะเป็นผู้ที่มีบทบาทและมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ๆภายในหน่วยงานการจะเป็นผู้บริหารหรือนักบริหารนั้นเราไม่สามารถเป็นได้เองต้องอาศัยปัจจัยหรือองค์ประกอบที่จะทำให้ตนเองก้าวไปสู่จุดนั้นการเป็นนักบริหารนั้นสามารถเป็นได้ 3 วิธีใหญ่ๆคือ 1) โดยการเลือกตั้งเช่นเลือกส.ส. เลือกนายกรัฐมนตรี 2) โดยการแต่งตั้งต้องมีกระบวนการคัดเลือกด้วยวิธีการต่างๆเช่นการประเมินคุณลักษณะเพื่อเหมาะสมกับตำแหน่งหรือการสอบคัดเลือก 3) โดยการสืบทอดอำนาจ

เช่นผู้บริหารคนเดิมหมดสภาพไปก็วางทาทไว้เพื่อสืบทอดตำแหน่งแทน (กรมวิชาการ, 2544 : 38) นักบริหารที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ 1) กล้าตัดสินใจกล้าตัดสินใจเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของนักบริหารนักบริหารที่ดีต้องมีข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจหรือวินิจฉัยสั่งการเป็นคนที่สุ่มรอบคอบมีเหตุผลในการตัดสินใจ2) ไวต่อข้อมูลนักบริหารที่ดีจำเป็นต้องเป็นคนทันสมัยไวต่อข้อมูลการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆติดตามข่าวสารต่างๆอยู่เสมอ 3) เพิ่มพูนวิสัยทัศน์นักบริหารที่ดีต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์อันกว้างไกลสามารถมองเห็นภาพในอนาคตและแนวทางในการที่จะแก้ไข ปัญหาได้เป็นอย่างดี 4) ซื่อสัตย์และสร้างสรรค์ผลงาน 5) ประสานสิบทิศนักบริหารที่ดีจำเป็นต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลต่างๆได้เป็นอย่างดีสามารถไกล่เกลี่ยข้อกรณีพิพาทได้และสามารถจัดปัดเป่าปัญหาต่างๆในหน่วยงานได้ 6) คิดสร้างสรรค์วิธีการทำงานใหม่โดยยึดหลักการทำงานจะทำอะไรจะทำอย่างไรตั้งใจทำเต็มใจทำสุ่มรอบคอบ ประเมินผลงานผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยใจเป็นกลางยุติธรรมเปิดเผย 7) จูงใจเพื่อร่วมงาน8) ทนทานต่ออุปสรรค 9) รู้จักยืดหยุ่นตามเหตุการณ์ 10) บริหารแบบมีส่วนร่วม (กรมวิชาการ, 2544 : 12) แฮร์ริส (Harris, 1985 : 16 – 19; อ้างถึงใน ธาณีชันบุญ, 2551 : 4) ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า ทักษะว่ามีความคล้ายคลึงกับกระบวนการแต่มีความแน่นอนน้อยกว่าและใช้ได้กับงานต่างๆได้ แคทซ์ (katz, 1978 : 55 - 62; อ้างถึงใน ธาณีชันบุญ, 2551 : 4) ได้กล่าวว่าผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพควรมีทักษะ 3 ด้านที่ผสมกลมกลืนไปตามอัตราส่วนที่แตกต่างกันทักษะทั้ง 3 นี้ได้แก่ 1) ทักษะทางการจัดการเป็นความสามารถของผู้บริหารที่จะบริหารงานและรักษาไว้การสร้างความก้าวหน้า และพัฒนาการสั่งการการควบคุมงานการประสานงานการจัดองค์การการบริหารทรัพยากรรวมทั้ง การประเมินผลและการติดตามการทำงาน 2) ทักษะทางมนุษย์เป็นความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพการสร้างความสัมพันธ์การสร้างแรงจูงใจ 3) ทักษะทางเทคนิค เป็นทักษะที่ผสมระหว่างความรู้ความสามารถในการทำงานได้แก่งานด้านวิชาการงานบุคลากร

จากรายงานผลการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 พบปัญหาการบริหารด้านการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการจัดการความรู้ดำเนินการได้ไม่ครอบคลุมพื้นที่ขาดแหล่งเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ยังมีน้อยและด้านการพัฒนาโรงเรียนที่เป็นต้นแบบหรือแกนนำประเภทต่างๆขาดระบบและขาดการกำกับติดตามประเมินผลที่ดีที่ต่อเนื่องการบริหารจัดการของโรงเรียนที่เป็นต้นแบบหรือแกนนำไม่มีความหลากหลาย ไม่มีผลงานที่เป็นรูปธรรม และด้านการนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษายังมีน้อย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1, 2555: 23)

จากรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2555 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 พบปัญหาการดำเนินงานด้านการวางแผนของอำเภอบาเจาะได้แก่

การวางแผนเชิงกลยุทธ์ยังไม่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ และสภาพองค์กรซึ่งไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการบริหารบุคคล ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดขวัญกำลังใจ และมีความหวาดระแวงในการปฏิบัติงาน การพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรให้มีความสามารถตามมาตรฐานของแต่ละตำแหน่งให้มีทักษะความรู้ และทักษะการปฏิบัติงานยังไม่ต่อเนื่อง ด้านการรายงานผล ได้แก่ ขาดการนิเทศ กำกับ ติดตาม การรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ ขาดความชัดเจนในการบริการจัดซื้อจัดจ้างและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับสำนักงานเขตพื้นที่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1, 2554 : 102-104)

ดังนั้นจากสภาพปัญหาและความสำคัญในทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าวผู้ค้นคว้าอิสระ จึงมีมูลเหตุจูงใจที่จะศึกษา เรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปเป็นข้อเสนอแนะ แนวทางในการปฏิบัติและเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาการบริหารการศึกษาให้ประสบความสำเร็จสามารถผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นทั้งคนดีและคนเก่งให้กับประเทศชาติสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

ความสำคัญของการค้นคว้าอิสระ

1. การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ทำให้ทราบระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้ทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยด้วยการฝึกอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัดให้มีการใช้ทักษะบริหารงานมากยิ่งขึ้น
2. การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ใช้ทักษะการบริหารด้านใดมากน้อยเพียงใดและแตกต่างกันอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพต่อไป
3. การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ทำให้ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาในการใช้ทักษะการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ให้มีคุณภาพ

ขอบเขตของการค้นคว้าอิสระ

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำนวน 27 โรงเรียนแบ่งเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก 1 โรงเรียน สถานศึกษาขนาดกลาง 20 โรงเรียน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ 6 โรงเรียน ประชากรทั้งสิ้น 366 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำนวน 192 คน สถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 4 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 134 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่จำนวน 54 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ 192 คน โดยคำนวณจากการใช้สูตรยามาเน่ (Yamane) เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นทำการสุ่มแบบวิธีสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบไม่คืนกลับ เป็นขั้นตอนสุดท้าย

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การค้นคว้าอิสระนี้มุ่งศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต1ตามกรอบแนวคิดของແຕ້ 3 ด้าน ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านเทคนิค
- 2.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์
- 2.3 ด้านความคิดรวบยอด

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 ประสบการณ์การทำงาน

- (1) ต่ำกว่า 10 ปี
- (2) ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.1.2 ขนาดสถานศึกษา

- (1) ขนาดเล็ก นักเรียนไม่เกิน 120 คน
- (2) ขนาดกลาง นักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน
- (3) ขนาดใหญ่ นักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ทักษะคือ

- 3.2.1 ทักษะด้านเทคนิค
- 3.2.2 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
- 3.2.3 ทักษะด้านความคิดรวบยอด

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการบริหารหมายถึงความสามารถความชำนาญความคล่องแคล่วว่องไวถูกต้องในการบริหารงานของผู้บริหารที่แสดงว่าเป็นผู้บริหารที่ดีมีประสิทธิภาพ สามารถบริหารและนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ โดยสามารถแสดงออกได้ทางร่างกาย สติปัญญา เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ผู้บริหารที่มีทักษะในการปฏิบัติงานหรือมีทักษะการบริหารงาน ซึ่งทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารที่ดี มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่ความสำเร็จประกอบด้วย ทักษะด้านเทคนิคการจัดการบริหาร ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ครอบงำ ครอบงำ และทักษะด้านความคิด การวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

ประกอบด้วยทักษะ 3 ด้านตามทฤษฎีของแกตซ์คือทักษะด้านเทคนิคทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด

1. ทักษะด้านเทคนิคหมายถึงความรู้ความสามารถความชำนาญในการทำงานเฉพาะอย่าง ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการและเทคนิคต่างๆอาศัยความรู้การวิเคราะห์รวมทั้งการใช้เครื่องมือที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานทักษะทางเทคนิคที่สำคัญได้แก่การใช้เทคโนโลยีการวิจัยการจัดการทรัพยากรและการจัดการบุคคล

1.1 การใช้เทคโนโลยีหมายถึงความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในด้านการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.2 การวิจัยหมายถึงความสามารถในการค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการในการวิจัยมาพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าได้

1.3 การจัดการทรัพยากรหมายถึงความสามารถใช้ทรัพยากรของสถานศึกษาในด้านคนเงินวัสดุอุปกรณ์และการจัดการได้อย่างเหมาะสมถูกต้องประหยัดคุ้มค่า

1.4 การจัดการบุคคลหมายถึงความสามารถในการพัฒนาตนเองและบุคลากรให้มีความก้าวหน้าในอาชีพหน้าที่การงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์หมายถึงความสามารถในการทำงานกับผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีประสิทธิภาพประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับแก่บุคลากรในสถานศึกษาและสังคมทั่วไปสามารถจูงใจให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ที่สำคัญได้แก่กระบวนการกลุ่มมนุษยสัมพันธ์และการสร้างแรงจูงใจ

2.1 กระบวนการกลุ่มหมายถึงความสามารถในการจูงใจให้บุคลากรในสถานศึกษาเต็มใจร่วมมือร่วมใจในการทำงานร่วมกันรับผิดชอบงานและก่อให้เกิดความก้าวหน้าต่อสถานศึกษา

2.2 มนุษยสัมพันธ์หมายถึงความสามารถในการสร้างความเข้าใจอันดีในการอยู่ร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา

2.3 การสร้างแรงจูงใจหมายถึงความสามารถในการกระตุ้นจูงใจสร้างบรรยากาศและสร้างขวัญกำลังใจกับบุคลากรในสถานศึกษา

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอดหมายถึงความสามารถในการเข้าใจโครงสร้างหน่วยงานโดยรวมสามารถประสานสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามีความคิดต่อการทำงานในอนาคตแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ภารกิจงานเป็นผลสำเร็จทักษะทางความคิดรวบยอดที่สำคัญได้แก่ความคิดกว้างไกลการตัดสินใจและความคิดสร้างสรรค์

3.1 ความคิดกว้างไกลหมายถึงความสามารถในการมองภาพในอนาคตและโน้มน้าวให้บุคลากรทำงานเพื่อบรรลุจุดประสงค์และแนวทางนั้นๆ

3.2 การตัดสินใจหมายถึงความสามารถในการวินิจฉัยสั่งการแก้ปัญหาให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสมตามสถานการณ์

3.3 ความคิดสร้างสรรค์หมายถึงความสามารถในการคิดสิ่งใหม่ๆและส่งเสริมช่วยให้นำมาใช้ในการทำงานแล้วก่อให้เกิดการยอมรับจากบุคลากรผู้ร่วมงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหมายถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาราชการในตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

ครูผู้สอนหมายถึงครูที่ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานหมายถึงสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลหรือปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนต้น(ขยายโอกาส) ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

ประสบการณ์การทำงานหมายถึงประสบการณ์ในตำแหน่งครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกเป็น 2 ระดับคือต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ขนาดสถานศึกษาหมายถึงการกำหนดจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กมีนักเรียนไม่เกิน 120 คนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดกลางมีนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน และสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดใหญ่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1หมายถึงหน่วยงานที่เกิดขึ้นตามโครงสร้างของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการพ.ศ.2546 ซึ่งรวมเอาหน่วยงานทางการศึกษาเดิมได้แก่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอสำนักงานศึกษาธิการอำเภอสำนักงานการศึกษาเอกชนและสำนักงานสามัญศึกษาเข้าด้วยกันรับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีขอบเขตรับผิดชอบอยู่ใน 5 อำเภอคืออำเภอเมือง อำเภอช้างอำเภอบาเจาะ อำเภอรือเสาะ และอำเภอศรีสาคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ขอเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทักษะการบริหารงาน
 - 1.1 ความหมายของทักษะการบริหาร
 - 1.2 ทักษะตามแนวคิดของแกทซ์
 - 1.2.1 ทักษะด้านเทคนิค
 - 1.2.2 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
 - 1.2.3 ทักษะด้านความคิดรวบยอด
2. ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา
3. การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.1 ความเป็นมาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.2 ความหมายของนิติบุคคล
 - 3.3 บทบาท อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาตามกฎหมาย
 - 3.4 การบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.5 ขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทักษะการบริหารงาน

ทักษะการบริหารเป็นความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากองค์การอย่างรวดเร็วและถูกต้องโดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่นๆ ที่มีอยู่โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

1.1 ความหมายของทักษะการบริหาร

ทักษะการบริหารเป็นคำที่ประกอบขึ้นด้วยคำสองคำคือ 1) ทักษะพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2539 : 390) ให้ความหมายของคำว่าทักษะไว้หลายอย่างได้แก่ความชำนาญความสามารถคล่องแคล่วชำนาญแน่นแฟ้นแข็งแกร่งกับการบริหารซึ่งแนวคิดของแคทซ์ (Katz, 1955 : 33 – 42; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 12) ได้ให้ความหมายของคำว่าทักษะหมายถึงความสามารถของบุคคลที่จะแปลความรู้สึกที่มีอยู่ออกมาเป็นการกระทำส่วนแฮร์ริส (Harris, 1985 : 16 – 19; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 12) ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่าทักษะว่ามีความคล้ายคลึงกับกระบวนการแต่มีความแน่นอนน้อยกว่าและใช้ได้กับงานต่างๆ ได้ 2) การบริหาร (Administration) ตามแนวคิดของเฮร์เบิร์ต เอ. ไชมอน (Herbert A. Simon, 1957 : 3; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 12) กล่าวว่าการบริหารหมายถึงกิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน ส่วนคาร์เตอร์ วี. กูด (Carter V. Good, 1973 : 13; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 12) กล่าวว่าการบริหารหมายถึงเทคนิคและวิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานในองค์กรการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ แนวคิดของนักวิชาการนักบริหารที่ได้กล่าวไว้เช่น เฮร์เบิร์ต เอ. ไชมอน (Herbert A. Simon, 1957 : 3; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 12) ผู้บริหารการศึกษาที่ดีและมีความสามารถควรมีทักษะ 3 ประการคือ 1) ทักษะในด้านกลวิธีการทำงานคือรู้ว่างานที่จะต้องทำในหน้าที่ของตนมีอะไรบ้างและจะทำงานนั้นได้อย่างไร 2) ทักษะในด้านความคิดรวบยอดคือการเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์การ การเข้าใจและมองเห็นแนวโน้มของความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นเป็นผู้มีสายตาสถิตที่จะมองหยังรู้ถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำและการเปลี่ยนแปลง 3) ทักษะในด้านมนุษย์คือการรู้จักสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์การ รู้จักที่จะใช้ความสามารถที่มีอยู่ในแต่ละคนให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการขององค์กร รู้จักประพุดติคนให้เป็นที่ยอมรับนับถือแก่บุคคลทั่วไป แฮร์

ริส(Harris, 1985 : 16 – 19; อ้างถึงใน ธาณิชนบุญ, 2551 : 13) ได้กล่าวว่าคุณสมบัติที่สำคัญในการพัฒนาของผู้บริหารประกอบด้วย 1) ความรู้เป็นเรื่องของความรู้ความเข้าใจความสามารถในการนำไปใช้ความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์และการประเมินผล 2) ความสามารถคือทักษะศิลปะดุลยพินิจในการตัดสินใจและปัญญาแม้ความสามารถเป็นสิ่งที่มองไม่เห็นแต่ก็สามารถชักนำความรู้สึกไปยังองค์ประกอบอื่นที่แต่ละบุคคลอาจพัฒนาได้ 3) เจตคติคือสภาพความรู้สึกนึกคิดซึ่งเป็นสภาพภายในจิตใจของบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจของบุคคลในการที่จะเลือกกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด แคทซ์ (Katz, 1978 : 55 – 62; อ้างถึงใน ธาณิชนบุญ, 2551 : 13) ได้กล่าวว่าผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพควรมีทักษะ 3 ด้านที่ผสมกลมกลืนไปตามอัตราส่วนที่แตกต่างกันทักษะทั้ง 3 นี้ได้แก่ 1) ทักษะทางเทคนิค (technicalSkills) เป็นทักษะที่ผสมระหว่างความรู้ความสามารถในการทำงานตามหน้าที่ของตนมีอะไรบ้างและจะทำมันอย่างไรได้แก่งานวิชาการงานบุคคลการเงิน 2) ทักษะทางมนุษย์ (humanSkills) เป็นความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพการสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือการสร้างแรงจูงใจได้แก่มีความเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้อื่นและคอยปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเสมอ 3) ทักษะทางความคิดรวบยอด (conceptual skills) เป็นความสามารถในการเข้าใจโครงสร้างของหน่วยงานการร่วมมือกันระหว่างภายในและภายนอกหน่วยงานการเปลี่ยนแปลงที่จะมีผลต่อหน่วยงาน

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่าทักษะการบริหารหมายถึงความสามารถความชำนาญความคล่องแคล่วว่องไวถูกต้องในการบริหารงานของผู้บริหารที่แสดงว่าเป็นผู้บริหารที่ดีมีประสิทธิภาพสามารถบริหารและนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จโดยสามารถแสดงออกได้ทางร่างกายสติปัญญาเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปผู้บริหารที่มีทักษะในการปฏิบัติงานหรือมีทักษะการบริหารงานซึ่งทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารที่ดีมีประสิทธิภาพและนำไปสู่ความสำเร็จประกอบด้วยทักษะทางด้านเทคนิคการจัดการบริหารทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ครองตนครองงาน และทักษะด้านความคิดการวิเคราะห์สังเคราะห์และในการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ยึดตามทฤษฎีของแคทซ์อันประกอบด้วยทักษะด้านเทคนิค (technical skills) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (human skills) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills) ซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในวงการบริหารและผลงานวิจัยที่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าวดังนี้

1.2 ทักษะตามแนวคิดของแคทซ์

โรเบิร์ตแอล.แคทซ์ (Robert L.Katz, 1955: 22 – 42; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551: 14) กล่าวว่า การบริหารที่มีความสำเร็จผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะทั้ง 3 ด้านและควรที่จะพัฒนาทักษะเหล่านี้ให้ก้าวหน้าต่อไปอยู่เสมอทักษะทั้ง 3 ประการที่สำคัญได้แก่

1.2.1 ทักษะด้านเทคนิค(technical skills) แคทซ์ (Katz, 1955 : 22 – 42; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 14) ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้กระบวนการขั้นตอนวิธีการวิธีทำเทคนิคเฉพาะอย่างและการใช้เครื่องมือต่างๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการศึกษาเพิ่มเติมและการฝึกอบรมซึ่งต่อมาแฮร์ริส (Harris, 1985:19; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 14) ได้นำทักษะด้านเทคนิคของแคทซ์มาขยายความว่าทักษะด้านเทคนิค (technical skill) ได้แก่การพูด(speaking) การเขียน (writing) การอ่าน (reading) การฟัง (listening) การจัดลำดับเรื่อง (outlining) เขียนแผนภูมิ (graphing) วาดภาพ (sketching) การคำนวณ (computing) และเป็นประธานในที่ประชุม(chirring a meeting) โดยอัลฟองโซเฟริชและเนวิลล์ (Alfonso Firth and Naville, 1981 : 334 – 335; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 14) ได้ให้ความเห็นที่คล้ายคลึงกันว่าทักษะเชิงเทคนิค (technical skills) หมายถึงความสามารถของนิเทศในการใช้ความรู้วิธีการและเทคนิควิธีทักษะที่เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการนิเทศการศึกษาซึ่งจะทำให้ครูยอมรับในตัวผู้นิเทศได้เนื่องจากทักษะดังกล่าวเป็นความรู้ความชำนาญโดยเฉพาะเกี่ยวกับวิชาชีพและสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอัลฟองโซและคณะได้กล่าวถึงทักษะเชิงเทคนิคได้แก่กำหนดกฎเกณฑ์สำหรับการเลือกสรรทรัพยากรทางการเรียนการสอนสังเกตการสอนในห้องเรียนได้อย่างเป็นระบบวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอนเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ได้จัดประเภทของจุดประสงค์การเรียนรู้จักนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้วิเคราะห์สิ่งที่ควรจัดเตรียมก่อนการเรียนการสอนพัฒนากระบวนการโดยหน้าที่ของตนคืออะไรบ้างและจะทำงานน้อยๆ ได้อย่างไรรวมทั้งบทบาทที่ต้องการกระทำเพื่อให้งานสมบูรณ์ยิ่งขึ้นซึ่งฟาโยล์ (Fayol, 1949 : 34; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 14) ได้กล่าวว่าเป็นเรื่องของการผลิตเป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาอาชีพการจัดการระดับล่าง (lower management) จำเป็นต้องมีความสามารถด้านนี้มากเพื่อเป็นที่ปรึกษาและสามารถสาธิตวิธีการต่างๆ ให้คนงานในกลุ่มตนรับผิดชอบได้เรียนรู้ทักษะด้านเทคนิค(technical skills) ในความเห็นของนพพงษ์บุญจิตราดุลย์ (2540 : 45 - 46) หมายถึงการที่ผู้บริหารสามารถทำงานที่เกี่ยวกับกิจกรรมเฉพาะอย่างซึ่งเป็นวิธีการกระบวนการและเทคนิคโดยอาศัยความรู้การวิเคราะห์และรู้จักใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานทักษะนี้เรียนรู้ได้ด้วยการปฏิบัติระหว่างฝึกซ้อมหรือเตรียมตัวเป็นผู้บริหารเช่นความสามารถในการเขียนคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรการพูดการอ่านแผนผังการสร้างอาคารการรู้จักจัดตารางงานการทำงาน

ทะเบียนนักเรียนสามารถทำสำมะโนนักเรียนเข้าใจแบบฟอร์มทะเบียนและการบัญชีต่างๆ เทคนิควิธีสอนรู้จักใช้เครื่องมือต่างๆ ทักษะด้านเทคนิคหมายถึงความรู้ความสามารถของผู้บริหารที่ใช้วิธีการกระบวนการขั้นตอนและเทคนิคต่างๆ เฉพาะอย่างที่มีความจำเป็นต่อการบริหารงานโดยอาศัยความรู้การวิเคราะห์และรู้จักใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพประกอบด้วย (1) ทักษะการใช้เทคโนโลยี (technological skills) กู๊ด (Good, 1959 : 555; อ้างถึงใน ธานีชันบุญ, 2551 : 15) ได้ให้ความหมายคำว่าเทคโนโลยีไว้ว่าเทคโนโลยีเป็นศาสตร์ทางอุตสาหกรรมเป็นศาสตร์หรือความรู้ที่เป็นระบบทางอุตสาหกรรมศิลป์เป็นการประยุกต์ใช้ในด้านอุตสาหกรรมและเสรีวิธ (Harris, 1958 : 16 – 19; อ้างถึงใน ธานีชันบุญ, 2551 : 15) เห็นว่าเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งอาจอยู่ในรูปของวัตถุและสิ่งที่ไม่ใช่วัตถุเทคโนโลยีจะประกอบกิจกรรมต่างๆ มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับมวลความรู้ โดยเฉพาะความรู้ทางวิทยาศาสตร์วัสดุและคุณภาพของมนุษย์ทักษะนี้เป็นทักษะที่ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานก่อให้เกิดประสิทธิภาพซึ่งอุบลเด่นวารี (2538 : 42 – 43) กล่าวว่าเทคโนโลยีจะช่วยประหยัดเวลาอำนวยความสะดวกลดภาระของบุคลากรและทำให้การทำงานรวดเร็วมีประสิทธิภาพดังนั้นผู้บริหารต้องศึกษาและพัฒนาตนเองพร้อมที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยนำเทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารจัดการเรียนการสอนและการนิเทศการศึกษาเทคโนโลยีที่นำมาใช้ได้แก่คอมพิวเตอร์โทรศัพทวิทยุสื่อสารเครื่องช่วยสอนสไลด์วิดีโอทัศนเป็นต้น (2) ทักษะด้านการวิจัย (research skills) เบสท์ (Best, 1977 : 1; อ้างถึงใน ธานีชันบุญ, 2551 : 15) กล่าวว่า การวิจัยเป็นระบบอย่างหนึ่งที่เป็นการวิเคราะห์ความมุ่งหมายและเป็นการบันทึกจากการสังเกตโดยการยอมรับที่อาจนำไปสู่การพัฒนองค์การเป็นหลักการหรือทฤษฎีส่วนประกอบกรรมสุด (2535 : 1) อ้างถึงใน สัมพันธ์ทรัพย์แดง, 2547 : 17) อธิบายว่าการวิจัยเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และข้อเท็จจริงโดยอาศัยระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ในการวิเคราะห์ปัญหาอย่างมีระบบยึดหลักการสรุปโดยใช้ข้อเท็จจริงและตรรกวิทยาเป็นแนวทางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องมากที่สุดแสวงหาความรู้ใหม่ นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งและวอร์เนอร์ (Werner, 1982 : 258 – 259; อ้างถึงใน ธานีชันบุญ, 2551 : 15) กล่าวว่า ทักษะการวิจัยเป็นความสามารถในการวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ผู้บริหารสามารถรวบรวมวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารได้ ยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาคือการเพิ่มพูนความรู้แก่บุคลากรทางการศึกษาได้แก่ผู้บริหารและครูผู้สอนจำเป็นต้องมีการคิดค้นหาและทดลองใช้เทคนิควิธีการใหม่ๆ ในการบริหารและจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรโดยเพิ่มประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนทางด้านการนำเทคนิคการ

วิจัยไปใช้ในการพัฒนาการศึกษา(3) ทักษะการจัดการทรัพยากร (resource skills) เป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดมีความคิดสร้างสรรค์และใช้นวัตกรรมเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารและการจัดการเรียนการสอนดังนั้นการบริหารงานโดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ตรงที่ต้องการให้งานขององค์กรบรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีปัจจัยพื้นฐานในการบริหารสี่ประการคือ 1) คน 2) เงิน 3) วัสดุ และ4) การจัดการ โดยเฉพาะท่ามกลางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทรัพยากรหรือปัจจัยพื้นฐานเหล่านี้ก็มีการเปลี่ยนแปลงไปด้วยทั้งด้านปริมาณและคุณภาพผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะในการจัดการทรัพยากรในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ (นพพงษ์บุญจิตราดุล, 2540 : 38)(4) ทักษะด้านการจัดการ (personal management skills) เป็นความสามารถของผู้บริหารในการพัฒนาตนเองและพัฒนาผู้อื่นเพื่อความเจริญงอกงามในวิชาชีพและความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานพยายามใช้ความรู้ความสามารถให้มากที่สุดเพื่อให้ได้ผลงานที่ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไปทั้งภายในและภายนอกองค์กรสรุปทักษะด้านเทคนิคหมายถึงความรู้ความสามารถของผู้บริหารที่ใช้วิธีการกระบวนการขั้นตอนและเทคนิคต่างๆเฉพาะอย่างประกอบด้วยความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาวิจัยและส่งเสริมให้มีการวิจัยและนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารทักษะการจัดการทรัพยากรทักษะการจัดการบุคคลการกำหนดบทบาทหน้าที่และการพัฒนาบุคลากรที่มีความจำเป็นต่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ

1.2.2 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (human skills) แคทซ์ (Katz, 1955 : 33 – 42; อ้างถึงใน ธาณีชันบุญ, 2551 : 16) ให้ความหมายไว้ว่าเป็นความสามารถของผู้บริหารในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานและใช้ดุลยพินิจเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นและการรู้จักใช้คนทักษะด้านนี้ประกอบด้วยความเข้าใจถึงวิธีการสร้างแรงจูงใจคนและมีศิลปะฝึกคนเป็นผู้นำที่ดีเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาสามารถสร้างระบบความร่วมมือระหว่างผู้อยู่ได้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานฝ่ายต่างๆได้อย่างดีซึ่งอัลฟองโซเฟริชและเนวิลล์ (Alfonso, Firth and Neville, 1981 : 334 – 338; อ้างถึงใน ธาณีชันบุญ, 2551 : 16) แสดงให้เห็นว่าทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (human skills) หมายถึงความสามารถในการเข้ากับคนหรือมีมนุษยสัมพันธ์สามารถทำงานร่วมกับกลุ่มได้จูงใจคนให้เกิดความร่วมมือทำงานทำให้กลุ่มยอมรับการเปลี่ยนแปลงทักษะนี้เกิดจากการมีความเห็นใจกันการตระหนักในตนเองการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลการตระหนักในความคิดเห็นของผู้อื่นนอกจากนี้ยังมีแนวคิดของนักวิชาการด้านธุรกิจเช่นโบวีและคณะ (Bovee and others,

1993 : 22; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 17) ได้เสนอแนวคิดว่าทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills) เช่นเดียวกับที่เรียกว่าทักษะด้านมนุษย์ (human skills) หรือทักษะคน (people skills) เป็นที่ยอมรับแล้วว่าผู้จัดการจะทำงานได้ดีนั้นขึ้นอยู่กับผู้ร่วมงานและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพภายในกลุ่มผู้จัดการไม่ว่าระดับใดต้องมีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นอย่างดี สอดคล้องกับนพพจน์บุญจิตราดุลย์ (2540 : 50) กล่าวว่าทักษะด้านมนุษย์ (human skills) ในการบริหารโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นการบริหารทางใดรวมทั้งการจัดการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นอย่างดีเพราะว่าผู้บริหารทำงานสัมพันธ์กับบุคคลหลายประเภทซึ่งมีความแตกต่างกันทางด้านขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมสังคมสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจทัศนคติและค่านิยมประกอบด้วย (1) ทักษะกระบวนการกลุ่ม (group process skills) ไวลด์ (Wiles, 1955 : 125; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 17) กล่าวว่าทักษะในกระบวนการหมู่พวก หมายถึงความเข้าใจการทำงานของกลุ่มคนสามารถช่วยให้สมาชิกในกลุ่มร่วมมือกันทำงานและการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานของครูให้ดีขึ้น ผู้นิเทศจำเป็นต้องใช้เทคนิคและวิธีการหลายรูปแบบประกอบกันวิธีการหนึ่งที่พบว่ามีประสิทธิภาพและให้ผลอย่างเต็มที่คือการใช้เทคนิคกระบวนการกลุ่มหรือกระบวนการหมู่พวกซึ่งหมายถึงการรวมประสบการณ์ต่างๆของบุคคลหลายๆฝ่ายที่มาพบปะสังสรรค์กันด้วยความสมัครใจและรู้สึกพอใจในความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจะช่วยให้ค้นพบแนวทางแก้ปัญหาเกิดการยอมรับนับถือซึ่งกันและกันซึ่งการที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจะทำให้เกิดมีความรู้สึกส่วนได้ส่วนเสียและเกิดความรับผิดชอบที่ต้องช่วยบริหารด้วยความรู้สึกเช่นนี้เป็นความสำเร็จของกระบวนการกลุ่ม (2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (human relation skills) เป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้มนุษย์ในการบริหารให้มีประสิทธิภาพซึ่งเดวิส (Davis, 1967 : 5; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 17) ได้กล่าวว่ามนุษยสัมพันธ์คือการจูงใจให้คนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีความพอใจทางเศรษฐกิจสังคมและจิตใจความสัมพันธ์ในทางสังคมระหว่างมนุษย์จะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน (3) ทักษะการสร้างแรงจูงใจ (motivation skills) แมคคอมมิก (Mccomick, 1980 : 305 – 306; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 17) ได้ให้ความเห็นว่าความพึงพอใจในการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานนั้นไม่มีความแตกต่างกันเพียงแต่ความพึงพอใจในการทำงานเป็นความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานส่วนการจูงใจในการทำงานเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในการทำงานโดยมีเหตุผล 2 ประการคือประการแรกความพึงพอใจเป็นสิ่งที่ตอบสนองความชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งบุคคลจะพยายามเข้าหาสิ่งที่ตนชอบพฤติกรรมลักษณะนี้ถือเป็นการจูงใจประการที่สองการจูงใจเป็นส่วนหนึ่งของความพึงพอใจในการทำงาน

สรุปทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์หมายถึงความสามารถในการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารที่จะปฏิบัติกับบุคคลต่างๆ ในหน่วยงานหรือองค์กรอื่นเพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้บุคคลหรือกลุ่มคนทำงานของตนเองอย่างเต็มที่และทุ่มเทให้กับหน่วยงานที่เขาสังกัดอยู่รวมถึงการสร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการทำงานเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์กรในทางที่พึงประสงค์ประกอบด้วยกระบวนการกลุ่มมนุษยสัมพันธ์และการจูงใจจากกล่าวได้ว่าทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์คือความสามารถในการใช้มนุษยสัมพันธ์เพื่อการบริหารนั่นเอง

1.2.3 ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills) แคทซ์ (Katz, 1955 : 3 – 42; อ้างถึงใน ธาณิชนบุญ, 2551 : 18) ให้ความหมายไว้ว่าผู้บริหารโรงเรียนต้องสามารถเข้าใจหน่วยงานของตนในทุกลักษณะมีความคิดที่กว้างไกลครอบคลุมและเชื่อมโยงกับองค์กรอื่นๆ ได้เป็นอย่างดีทั้งด้านการเมืองสังคมและเศรษฐกิจทั้งในระดับจุลภาคและมหภาคแฮร์ริส (Harris, 1985 : 18 – 19; อ้างถึงใน ธาณิชนบุญ, 2551 : 18) ได้นำมาขยายความเพิ่มเติมว่าทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills) ได้แก่การมองเห็นภาพพจน์โดยรวม (visualizing) การวิเคราะห์ (analyzing) การวินิจฉัย (diagnosing) การสังเคราะห์ (synthesizing) การรู้จักใช้คำถาม (questioning) ในขณะที่รูและบียาร์ส (Rue and Beyars, 1995 : 9; อ้างถึงใน ธาณิชนบุญ, 2551 : 18) มีความเห็นว่าทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills) เป็นความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆ ของธุรกิจตนกับธุรกิจอื่นๆ ทั้งหมดได้แก่การตัดสินใจการวางแผนและการจัดองค์กรซึ่งเป็นกิจกรรมการจัดการโดยเฉพาะที่แสดงถึงการมีทักษะด้านความคิดรวบยอดของผู้จัดการนอกจากนี้พวงษ์บุญจิตราดุลย์ (2540 : 69) กล่าวสนับสนุนว่าทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills) ผู้บริหารในฐานะผู้นำสูงสุดของโรงเรียนต้องมีทักษะนี้มากที่สุดโดยสามารถเข้าใจหน่วยงานของตนทุกลักษณะและเป็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของตนที่มีต่อหน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องต้องเข้าใจว่างานแต่ละหน้าที่ในโรงเรียนจะขึ้นอยู่กับซึ่งกันและกันและหากมีการเปลี่ยนแปลงในหน้าที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของโรงเรียนก็จะกระทบกระเทือนถึงส่วนอื่นๆ ผู้บริหารต้องมีความรู้กว้างขวางในด้านวิชาสังคมศาสตร์ประกอบด้วยสังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์การเมืองมานุษยวิทยาและจิตวิทยาสังคมผู้บริหารต้องศึกษาวิชาสามัญมากขึ้นเพื่อให้เกิดทักษะนี้และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพประกอบด้วย

1.2.3.1 ทักษะความคิดกว้างไกลหรือวิสัยทัศน์ (vision skills) อุบลเด่นวาริ (2538 : 42 - 43) กล่าวว่าวิสัยทัศน์หมายถึงศักยภาพของบุคคลในการตอบสนองความต้องการในกิจกรรมต่างๆ เป็นความสามารถในการมองอนาคตโดยใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ได้สั่งสมมา

ตลอดเวลาและหล่อหลอมเป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลที่จะสามารถทำให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลซึ่งสามารถสร้างขึ้นได้โดยเปิดใจกว้างแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารใหม่ๆอ่านและฟังให้มากๆเป็นนักวิเคราะห์รู้จักแยกแยะหาเหตุผลและสรุปประเด็นได้ถูกต้อง

1.2.3.2 ทักษะการตัดสินใจ (decision making skills) เป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้ดุลยพินิจเพื่อเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่เห็นว่าดีที่สุดในสถานการณ์นั้นๆภายใต้ข้อมูลและทรัพยากรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายขององค์การชงชัยสันติวงษ์ (2536 : 195)เห็นว่าผู้บริหารจะต้องตัดสินใจในทุกหน้าที่ของการบริหารทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารจะทำงานในด้านใดก็ตามจะเกี่ยวข้องกับการเลือกวิธีการปฏิบัติจากทางเลือกต่างๆอยู่เสมอโดยได้เสนอขั้นตอนของการตัดสินใจดังนี้ 1) การพิจารณาถึงตัวปัญหา 2) การพิจารณาค้นหาทางเลือก 3) การประเมินผลทางเลือกและ 4) การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่นำไปสู่การแก้ปัญหา

1.2.3.3 ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (creative thinking skills) เป็นความสามารถทางด้านการคิดของผู้บริหารโดยสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆมีสิ่งกระตุ้นทำให้เกิดความรู้ใหม่ๆที่เป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่องดังนั้นการบริหารงานไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริหารซ่อมต้องการสิ่งใหม่หรือบริการใหม่อยู่เสมอความล้มเหลวในการทำงานต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาหรือคิดค้นหาวิธีทำงานใหม่ๆสามารถพัฒนาได้โดยใช้เทคนิคดังนี้ 1) การระดมสมอง (brainstorming) 2) เทคนิคการตั้งคำถาม 3) เทคนิคการสมมุติ 4) เทคนิคการแยกองค์ประกอบ 5) เทคนิคการเลียนแบบและ 6) เทคนิคการตั้งคำถามตัวเองอย่างเป็นระบบ

สรุปทักษะด้านความคิดรวบยอดหมายถึงความสามารถในการเข้าใจในมโนทัศน์ขององค์การเกี่ยวกับโครงสร้างและระบบการบริหารโครงสร้างงานโครงสร้างตำแหน่งความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและเลือกตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมความสามารถในการใช้วิธีการใหม่ๆในการแก้ปัญหาคิดค้นนวัตกรรมในการปฏิบัติงานประกอบด้วยการมีความคิดกว้างไกลหรือวิสัยทัศน์การตัดสินใจและด้านความคิดสร้างสรรค์อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานต่างๆในองค์การหรือหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

กล่าวโดยสรุปทักษะการบริหารทั้ง 3 ทักษะของแคทซ์เป็นทักษะที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลอย่างสม่ำเสมอผู้บริหารควรศึกษาฝึกฝนตนเองให้มีความชำนาญดังนี้

1. ทักษะทางเทคนิค (technical skills) คือความสามารถที่ใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะอย่างรวมถึงวิธีการกระบวนการขั้นตอนหรือเทคนิคต่างๆตลอดจนการใช้เครื่องมือที่จำเป็นทักษะทางเทคนิคที่สำคัญคือ

1.1 การใช้เทคโนโลยี (technological skills)

1.2 การวิจัย (research skills)

1.3 การจัดการทรัพยากร (resource skills)

1.4 การจัดการ (personal skills)

2. ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ (human skills) คือความสามารถในการทำงานกับผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีประสิทธิภาพประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับแก่บุคลากรในสถานศึกษาและสังคมทั่วไปสามารถจูงใจให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ทักษะมนุษยสัมพันธ์ที่สำคัญคือ

2.1 กระบวนการกลุ่ม (group process skills)

2.2 มนุษยสัมพันธ์ (human relation skills)

2.3 การสร้างแรงจูงใจ (motivation skills)

3. ทักษะทางความคิดรวบยอด (conceptual skills) ความสามารถในการเข้าใจโครงสร้างหน่วยงานโดยรวมทั้งภารกิจและหน้าที่สามารถประสานสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามีความคิดต่อการทำงานในอนาคตแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ทักษะความคิดรวบยอดที่สำคัญคือ

3.1 ความคิดกว้างไกล (vision skills)

3.2 การตัดสินใจ (decision skills)

3.3 ความคิดสร้างสรรค์ (creative skills)

ความจำเป็นในการใช้ทักษะของผู้บริหารจะขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบคือผู้บริหารระดับต้นต้องใช้ทักษะด้านเทคนิคมากที่สุดด้านมนุษยสัมพันธ์รองลงมาเนื่องจากต้องควบคุมงานและชักนำกลุ่มให้ปฏิบัติงานทักษะในด้านความคิดรวบยอดมีความสำคัญค่อนข้างน้อยส่วนผู้บริหารระดับกลางต้องใช้ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มากที่สุดและด้านความคิดรวบยอดรองลงมาเพราะต้องปฏิบัติงานกับผู้บังคับบัญชาต้องรับนโยบายมาปฏิบัติต้องตัดสินใจอย่างสม่ำเสมอส่วนด้านเทคนิคจะใช้ค่อนข้างน้อยกว่าผู้บริหารระดับต้นสำหรับผู้บริหารระดับสูงต้องใช้ทักษะด้านความคิดรวบยอดมากที่สุดทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์รองลงมาและทักษะด้านเทคนิคน้อยที่สุด

2.ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาของแต่ละองค์กรขับเคลื่อนเป้าหมายและนโยบายต่างๆ ไปสู่จุดหมายปลายทางกำหนดทิศทางการพัฒนา

ประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของชุมชนและหน่วยงานทางราชการตลอดจนการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานภายนอก

2.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ(2546: 117 - 118) ชูวิชาผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึงตำแหน่งซึ่งเป็นผู้บริหารในหน่วยงานทางการศึกษาโดยมีลักษณะงานเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงานการประสานงานการควบคุมดูแลและการนิเทศงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลงานด้านวิชาการการปกครองธุรการหรือบริหารทั่วไป ความสัมพันธ์กับชุมชนและปฏิบัติหน้าที่อื่นๆที่เกี่ยวข้องแบ่งได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัยการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาดำกว่าปริญญาตรีทั้งของรัฐและเอกชน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปทั้งของรัฐและเอกชน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาที่สถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัดเช่นสถาบันศาสนา สถานศึกษาสถาบันการแพทย์สถานศึกษาสถาบันตำรวจทหารฯลฯ

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2547) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาคือผู้ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้บริหารและให้การศึกษาในหน่วยงานทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523หรือกฎหมายอื่นอยู่ก่อนวันที่ 12 มิถุนายน 2546 ได้แก่

1. ผู้ช่วยครูใหญ่
2. ครูใหญ่
3. ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่
4. อาจารย์ใหญ่
5. ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย
6. ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย
7. ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในหน่วยงานทางการศึกษาที่ก.ค. กำหนดให้เป็นตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา(2547) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาคือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในวันที่พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาพ.ศ.2546 ใช้บังคับหรือวันที่12 มิถุนายน 2546 เป็นต้นไปมีวิทยฐานะ 4 วิทยฐานะคือ

1. ผู้อำนวยการ

2. ผู้อำนวยการชำนาญการ
3. ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
4. ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ

2.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ชาญชัยอาจินสมาจาร (2540 : 96 - 108) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารเป็นกระบวนการมีขั้นตอนดังนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์คือการกำหนดเป้าหมายส่งเสริมสนับสนุนให้ปฏิบัติตามเป้าหมายให้คนยอมรับเป้าหมายและหาวิถีทางให้บรรลุเป้าหมาย
2. ด้านการวางแผนเป็นการออกแบบแนวทางเลือกกำหนดตามเป้าหมายแผนต้องมีความชัดเจนกระจ่างชัดหุ่นสมบูรณ์ให้เข้ากับแผนระดับบนทำแผนให้เป็นจริงมีการวิจัยแผนและทุกคนเข้าใจแผน
3. ด้านจัดองค์กรการวางโครงสร้างรูปแบบตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบพฤติกรรม
4. การปฏิบัติความปลอดภัยบรรยากาศและประชาธิปไตย
5. ปฏิบัติงานให้ความรู้แก่ผู้ร่วมงานประสานงานเคารพให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงานส่งเสริมความสามัคคีในหน่วยงานใช้อำนาจในการตัดสินใจมีความรับผิดชอบมีขั้นตอนในการแก้ปัญหาและเข้าใจความรู้สึกของคน
6. ปรับปรุงงานและคนซึ่งมีผลทางจิตวิทยาและก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

ดำรงพลโกชน (2545 : 28 - 31) กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายนั้นจะต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงปัจจัยทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนต้องปรับปรุงพัฒนาทำความเข้าใจและขอความร่วมมือได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 ที่สำคัญ4 ประการคือ

1. การกำหนดหลักการและแนวทางในการจัดการศึกษาโดยยึดหลักการว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือผู้เรียนเป็นสำคัญการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ (มาตรา 22) รวมทั้งจัดการศึกษานั้นความรู้คู่คุณธรรมกระบวนการเรียนและบูรณาการตามความเหมาะสม (มาตรา 23)

2. การจัดกระบวนการเรียนการสอนกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษาในด้านวิชาการงบประมาณบุคลากรและบริหารทั่วไป (มาตรา 39) ซึ่งเป็นบทบาทที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการ

2.1 การจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาตามความต้องการของชุมชน (มาตรา 27)

2.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้ปลูกฝังจิตสำนึกในความเป็นไทยการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (มาตรา 7) กระบวนการสอนที่หลากหลาย (มาตรา 24) การประเมินผู้เรียน (มาตรา 26) และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (มาตรา 30)

3. การประกันคุณภาพ (มาตรา 47 - 50) โรงเรียนจะต้องประเมินภายในด้วยตนเองเพื่อให้รู้สภาพในการพัฒนาการปรับปรุงแก้ไขและเตรียมสู่การประเมินภายนอกต่อไป

4. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจัดการศึกษาทุกที่ทุกเวลาทุกโอกาสโดยการประสานงานจากทุกฝ่ายจากประสบการณ์ภูมิปัญญาทรัพยากร (มาตรา 57)

กรมวิชาการ (2545: 51) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนไว้ดังนี้

1. จัดให้มีแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2. จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

3. จัดระบบและเครื่องมือการประเมินด้านคุณลักษณะ

4. ประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลรวมทั้งของผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นร่วมกับครูผู้สอนผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง

5. เสนอแนวทางในการปรับปรุงสาระหลักสูตรของสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

6. สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาเพื่อร่วมพัฒนาและสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (อ้างถึงในเอกสารรัตนจริยากุล, 2547:22 - 23) ได้กำหนดความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่ามีความรู้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนมีความรู้ในงานบริหารการศึกษารู้กฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับแบบแผนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่

รับผิดชอบสามารถควบคุมและแนะนำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานดังกล่าวได้อย่างถูกต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์แผนและโครงการมีความรู้ในเรื่องกระบวนการกลุ่มและการติดต่อสื่อความหมายมีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารงานบุคคลและมีความสามารถในการปกครองบังคับบัญชาสามารถเสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจภายในสถานศึกษาและระหว่างสถานศึกษากับองค์กรอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดีมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและภาระหน้าที่ของสถานศึกษานโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแผนงานของกรมกระทรวงเจ้าสังกัดมีความสามารถในการตัดสินใจและสามารถจัดความขัดแย้งได้ดีมากเป็นพิเศษมีความรู้ความเข้าใจในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมนโยบายรัฐบาลปัญหาการเมืองของประเทศและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านการบริหารการศึกษา

ผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษาที่มีใช้สถานศึกษาแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มได้ดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
2. ผู้บริหารการศึกษาในระดับสูงกว่าเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งได้แก่ผู้บริหารในกระทรวงศึกษาธิการ
3. ผู้บริหารการศึกษาอื่นๆ ได้แก่ผู้บริหารการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆหรือในสังกัดกระทรวงอื่น

3. การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการทรัพยากรการบริหาร ได้แก่ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา หากไม่มีระบบการบริหาร สถานศึกษาก็จะไม่สามารถดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมไปตามเป้าหมายได้ และการบริหารสถานศึกษายังเป็นเครื่องมือที่ชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษาอีกด้วย

3.1 ความเป็นมาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเปลี่ยนแปลงการบริหารราชการครั้งใหญ่ในกระทรวงศึกษาธิการให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งได้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติมีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาตามมาตรา 39 ที่กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการงบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงการกระจายอำนาจจะทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัวมีอิสระและมีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นพื้นฐาน (School Based Management : SBM.) จะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานและสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่องประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 ที่กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 34 (1) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคลผลจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ประกาศใช้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ตามแนวทางการปฏิรูประบบราชการที่มุ่งหวังจะเห็นการจัดการศึกษาที่จะเอื้อต่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสร้างความพึงพอใจแก่ประชาชน (คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

3.2 ความหมายของนิติบุคคล

นิติบุคคลเป็นบุคคลที่กฎหมายสมมุติขึ้นเพื่อให้มีสิทธิหน้าที่และสามารถทำกิจการอันเป็นการก่อนิติสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ภายในขอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้นิติบุคคลแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

3.2.1 นิติบุคคลในกฎหมายเอกชนจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลธรรมดาารวมกันทำกิจกรรมอันใดอันหนึ่งเพื่อให้ดำเนินกิจการสั้นๆ ได้นิติบุคคลจำเป็นจะต้องมีทรัพย์สินและสามารถทำนิติกรรมต่างๆ ได้โดยกำหนดให้บุคคลดังกล่าวจดทะเบียนเพื่อจัดตั้งนิติบุคคลขึ้นตามกฎหมายและดำเนินกิจการภายใต้นิติบุคคลเพียงคนเดียวเป็นการดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของเอกชนและไม่มีการใช้อำนาจมหาชน

3.2.2 นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนหมายถึงนิติบุคคลที่เกิดขึ้นตามกฎหมายมหาชนพระราชบัญญัติหรือกฎหมายให้จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะดำเนินกิจกรรมที่เป็นบริการสาธารณะและมีการใช้อำนาจมหาชนเช่นกระทรวงทบวงกรมองค์การมหาชนของรัฐเทศบาลวัด เป็นต้น

สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลหมายถึงโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาที่กฎหมายยอมรับให้สามารถทำกิจการต่างๆ ได้ด้วยตนเองภายในขอบวัตถุประสงค์มีสิทธิและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดสิทธิและหน้าที่ของสถานศึกษาได้เป็นการเฉพาะ

3.3 บทบาทอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาตามกฎหมาย

อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. สิทธิและหน้าที่ของสถานศึกษาเป็นนิติบุคคลโดยทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายอาญาสามารถทำนิติกรรมต่างๆภายในขอบวัตถุประสงค์ได้เองเช่น การซื้อขายแลกเปลี่ยนทรัพย์สินและจัดหารายได้ของสถานศึกษาเป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้และถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินต่างๆโดยเฉพาะทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศรวมทั้งเป็นโจทก์และจำเลยในอรรถคดีต่างๆทั้งคดีแพ่งและอาญานอกจากนี้สถานศึกษายังมีสิทธิหน้าที่ข้อจำกัดและต้องผูกพันตามข้อกำหนดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังนี้

1.1 มีสิทธิและหน้าที่เช่นบุคคลธรรมดาเว้นแต่สิทธิและหน้าที่ที่จะพึงมีพึงได้เฉพาะบุคคลธรรมดาเท่านั้น ได้แก่สิทธิในการหมั้นการสมรสการรับบุตรบุญธรรม

1.2 การแสดงเจตนาหรือความประสงค์ในการทำกิจการใดๆแสดงออกผ่านผู้แทนของนิติบุคคลได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาถ้าผู้บริหารได้แสดงเจตนาเกี่ยวกับการดำเนินการของสถานศึกษาไปอย่างไร่อมมีผลผูกพันสถานศึกษาไม่ผูกพันตัวผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการส่วนตัวแต่ถ้าทำนอกเหนือขอบวัตถุประสงค์สถานศึกษาไม่ต้องรับผิดชอบในการกระทำของผู้บริหาร

1.3 ถ้าประโยชน์ได้เสียของสถานศึกษาขัดกับประโยชน์ได้เสียของผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้แทนในกิจการนั้นไม่ได้

2. อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่น สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานให้บริการสาธารณะของรัฐต้องจัดการศึกษาและทำกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษาตามหลักการให้บริการสาธารณะของรัฐดังนี้

2.1 ความเสมอภาคต้องให้เด็กทุกคนได้เข้าเรียนประชาชนที่มาใช้บริการจะต้องได้รับประโยชน์จากการบริการสาธารณะอย่างเสมอกัน

2.2 ความต่อเนื่องของบริการสาธารณะสถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องอย่าให้หยุดชะงักและสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนผู้มาขอรับบริการ

2.3 การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงให้ทันกับความต้องการของผู้ใช้บริการอยู่เสมอ

3.4 การบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยที่มี

พระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กรมวิชาการ, 2546 : 1) ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทสูงสุดในการจัดการศึกษาของโรงเรียนดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจอย่างดีในเรื่องของการบริหารการศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลสามารถกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างเด่นชัดเป็นรูปธรรมและมีความเป็นไปได้อย่างชัดเจนซึ่งงานของผู้บริหารโรงเรียนนั้นมีมากมายทั้งในหน้าที่งานตามนโยบายและงานจากส่วนราชการอื่น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2540 : 7)

3.4.1 การบริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา(ศิริโรจน์ผลพันธุ์, 2548 :72 - 73) การปฏิรูปการศึกษามุ่งให้เกิดคุณภาพทั้งในด้านผลผลิตกระบวนการจัดการและปัจจัยต่างๆโดยมุ่งหวังให้การจัดการศึกษาพัฒนาทั้งระบบบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้คือผู้บริหารเพราะต้องเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอนและการเรียนรู้รวมทั้งประสานสัมพันธ์ระดมและจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4.2 ผู้บริหารยุคปฏิรูปการศึกษามีปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้คือการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้ 1)มีวิสัยทัศน์2)มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยใช้เหตุผลในการบริหารงาน 3)มีจิตสำนึกในความมุ่งมั่น4) ใจกว้างเปิดโอกาสให้ครูมีเสรีภาพในการคิด5)ปฏิบัติการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ให้เกิดผลตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา6)มีศักยภาพในการบริหารจัดการระบบบริหารของโรงเรียนโดยนำคุณธรรมมาใช้ในโรงเรียน และ7)สร้างขวัญกำลังใจให้ครูมีกำลังใจที่จะเป็นครูดีครูเก่งและครูที่ปรึกษา

3.4.3 ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพควรมีการจัดระบบงานดังนี้1)กำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะ 3 - 5 ปี2)กำหนดแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร3)พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น4)องค์กรมีการพัฒนาตนเองทั้งด้านการเรียนรู้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และการประกันคุณภาพ5)พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้มีคุณภาพและ 6)กำกับติดตามตรวจสอบทบทวนประเมินผลและรายงานผล

3.4.4 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศที่ควรรับดำเนินการคือ1)การปฏิรูปการเรียนรู้ (Learning Reform)2)การประกันคุณภาพการศึกษา (Education Quality Assurance)และ 3)การบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management)

การกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาทำให้สถานศึกษามีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารตนเองมากขึ้นแต่ทั้งนี้สถานศึกษาต้องรู้จักปรับเปลี่ยนและทำหน้าที่ตามบทบาทใหม่ได้มีหน่วยตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานจะส่งเสริม

ให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในสถานศึกษามีความเต็มใจที่จะสนับสนุนในเรื่องการเงินและการเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาจะช่วยให้การกระจายอำนาจให้ผลในเชิงบวกต่อคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนเพื่อให้การบริหารสถานศึกษาสนองการปฏิรูประบอบราชการให้ประชาชนพึงพอใจในบริการของรัฐมากขึ้นและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีพ.ศ.2545 ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่าธรรมนูญโดยยึดหลักการ 6 ประการดังนี้1)หลักนิติธรรม2)หลักคุณธรรม3)หลักความโปร่งใส4)หลักการมีส่วนร่วม5)หลักความรับผิดชอบ6)หลักความคุ้มค่าซึ่งโรงเรียนสามารถนำหลักธรรมนูญไปบูรณาการเข้ากับการดำเนินการด้านต่างๆเพื่อให้เป้าหมายการจัดการศึกษาคือให้ผู้เรียนเป็นคนดีเก่งและมีความสุข

3.5 ขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษา

โรงเรียนเป็นแหล่งพัฒนาประชากรของประเทศที่สำคัญยิ่งเป็นหน่วยงานขนาดใหญ่ที่ใช้คนเงินวัสดุอุปกรณ์จำนวนมากการจัดหรือบริหารย่อมยุ่งยากซับซ้อนหากการจัดการบริหารในโรงเรียนขาดประสิทธิภาพผลผลิตของโรงเรียนคือนักเรียนที่สำเร็จออกไปย่อมมีคุณภาพต่ำส่งผลไปถึงการพัฒนาประเทศย่อมจะล่าช้าตามไปด้วยดังนั้นการจัดระบบงานในโรงเรียนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะส่งเสริมให้การบริหารงานต่างๆเกิดสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพแนวคิดการบริหารงานในโรงเรียนซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้นั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องทราบและเกี่ยวข้องได้แก่งานบริหารวิชาการงานบริหารงบประมาณงานบริหารบุคคลและงานบริหารทั่วไปเมื่อสถานศึกษาเป็นนิติบุคคลสถานศึกษาจึงเกิดภารกิจ 4 ด้านดังนี้

(1) การบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระคล่องตัวรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้การวัดผลประเมินผลรวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนสถานศึกษาชุมชนและท้องถิ่น
2. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเองและการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียนชุมชนท้องถิ่นโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานุเคราะห์ครอบคลุมองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นๆอย่างกว้างขวาง

ขอบข่าย / ภารกิจ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนการเรียนรู้
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
11. การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่นุเคราะห์ครอบคลุมครัวเรือนหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

(2) การบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณมุ่งเน้นความคล่องตัวโปร่งใสตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระคล่องตัว โปร่งใสตรวจสอบได้
 2. เพื่อให้ได้ผลผลิตผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ
 3. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ
- ขอบข่าย / การกิจ

1. การจัดทำและเสนอของบประมาณ

- 1.1 การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา
- 1.2 การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา
- 1.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของบประมาณ

2. การจัดสรรงบประมาณ

- 2.1 การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา
- 2.2 การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ
- 2.3 การโอนเงินงบประมาณ

3. การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการ

ดำเนินงาน

- 3.1 การตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
- 3.2 การประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน

4. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

- 4.1 การจัดการทรัพยากร
- 4.2 การระดมทรัพยากร
- 4.3 การจัดหารายได้และผลประโยชน์
- 4.4 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 4.5 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา

5. การบริหารการเงิน

- 5.1 การเบิกเงินจากคลัง
- 5.2 การรับเงิน
- 5.3 การเก็บรักษาเงิน
- 5.4 การจ่ายเงิน

- 5.5 การนำส่งเงิน
- 5.6 การกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี
- 6. การบริหารบัญชี
 - 6.1 การจัดทำบัญชีการเงิน
 - 6.2 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
 - 6.3 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียนและรายงาน
- 7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
 - 7.1 การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา
 - 7.2 การจัดหาพัสดุ
 - 7.3 การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง
 - 7.4 การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

(3) การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาเพื่อดำเนินงานบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถมีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพในอันที่จะส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การดำเนินงานด้านบริหารงานบุคคลถูกต้องรวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
2. เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
3. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มศักยภาพโดยยึดมั่นในระเบียบวินัยรรยาบรรณอย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ
4. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่าย / ภารกิจ

1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
4. วินัยและการรักษาวินัย
5. การออกจากราชการ

(4) การบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้การบริหารงานอื่นๆบรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆในการให้บริหารการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมส่งเสริมในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยมุ่งเน้นความโปร่งใสความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้การมีส่วนร่วมของบุคคลชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บริการสนับสนุนส่งเสริมประสานงานและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชนซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเจตคติที่ดีเลื่อมใสศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

ขอบข่าย / การกิจ

1. การดำเนินงานธุรการ
2. งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
4. การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
7. การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการงบประมาณบุคลากรและบริหารทั่วไป
8. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
9. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
10. การรับนักเรียน

11. การส่งเสริมประสานงานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตาม
อัธยาศัย

12. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

13. การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน

14. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

15. การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคลชุมชน
องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

16. งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น

17. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

18. งานบริการสาธารณะ

19. งานที่ไม่ระบุไว้ในงานอื่น

แนวทางหรือเงื่อนไขที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ

1. รวบรวมจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันการบริหารยุคใหม่ต้อง
ตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลมากกว่าสามัญสำนึกการมีข้อมูลที่มากกว่าจึงได้เปรียบในการกำหนด
ทางเลือก

2. วางแผนและดำเนินงานตามแผนที่วางไว้การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารงานมี
ทิศทางในการบริหารจัดการลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาและนโยบายการบริหารผู้บริหารต้อง
มีความรู้เรื่องการวางแผนและการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่บรรลุ
ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

สัมพันธ์ทรัพย์แดง (2547 : 87-89) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าทักษะการบริหาร
ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่าทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรกรองลงมาคือทักษะด้านความคิดรวบยอด
และทักษะด้านเทคนิคตามลำดับ

ปรีชาบุตรเวช (2544 : 104-106) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตร
และเทคโนโลยีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า

1. ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในทักษะ 3 ด้านประกอบด้วยทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะด้านความคิดรวบยอดในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในทักษะทั้ง 3 ด้านในภาพรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารและอาจารย์มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในทักษะทั้ง 3 ด้านในภาพรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารและอาจารย์ในสถานศึกษาที่มีลักษณะกลุ่มต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในทักษะทั้ง 3 ด้านในภาพรวมและแต่ละด้านแตกต่างกัน

สุรินทร์สมศรี (2542 : 57-63) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษามีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานด้านเทคนิคด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านความคิดรวบยอดอยู่ในระดับมากมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานมีความสอดคล้องกันตามเพศตำแหน่งปัจจุบันอายุประสบการณ์การทำงานระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.05

สมศักดิ์ด้านเดชา (2543: 90-92) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลาผลการวิจัยพบว่าทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลาโดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารงานตามตัวแปรขนาดโรงเรียนวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในตำแหน่งที่ต่างกันพบว่าไม่แตกต่างกัน

จรัสจิตอร่าม (2545 : 102-108) จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างนำมาสรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับมากโดยการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับการใช้ทักษะดังนี้ทักษะทางด้านความคิดรวบยอดทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ทักษะทางการศึกษาการสอนทักษะด้านเทคนิคทักษะทางด้านความรู้ความ

2. การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับมากโดยการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับการใช้ทักษะดังนี้ทักษะด้านความคิดรวบยอดทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ทักษะด้านการศึกษาการสอนทักษะด้านเทคนิคและทักษะทางด้านความรู้ความคิดและการใช้ทักษะบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกันใช้ทักษะการบริหารต่างกัน

3. การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับมากโดยการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับการใช้ทักษะดังนี้ทักษะทางด้านความคิดรวบยอดทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ทักษะทางด้านการศึกษาการสอนทักษะทางด้านเทคนิคและทักษะทางด้านความรู้ความคิด

4. การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับมากโดยการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับการใช้ทักษะได้ดังนี้ทักษะด้านความคิดรวบยอดทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ทักษะทางด้านการศึกษาการสอนทักษะทางด้านเทคนิคและทักษะทางด้านความรู้ความคิด

5. ผลการทดสอบความแตกต่างของการใช้ทักษะการบริหารในภาพรวมของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็กมีการใช้ทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลางพบว่าการใช้ทักษะการบริหารไม่แตกต่างกัน

ทัศนีย์เอี่ยมผ่อง (2535:71-74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ” ดังนี้

1. ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการด้านเทคนิคอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก

3. ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการด้านคตินิยมอยู่ในระดับมาก

4. มีความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการทั้ง 3 ด้านคือด้านเทคนิคด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านคตินิยมแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

ชวนิตย์นาคะสรณ์ (2543 : 63-75) ได้ศึกษาทักษะทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า

1. ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่มีผู้ช่วยผู้บริหารและไม่มีผู้ช่วยผู้บริหารในภาพรวมทั้งสามด้านอยู่ในระดับมากแต่เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่าการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่มีผู้ช่วยผู้บริหารมีทักษะทางด้านความคิดรวบยอดเป็นอันดับแรกรองลงมาได้แก่ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะทางด้านเทคนิคตามลำดับส่วนทักษะทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่มีผู้ช่วยบริหารมีทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์สูงเป็นอันดับแรกรองลงมาได้แก่ด้านความคิดรวบยอดและอันดับสุดท้ายคือด้านเทคนิค

2. เปรียบเทียบทักษะทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนระหว่างโรงเรียนที่มีผู้ช่วยผู้บริหารและไม่มีผู้ช่วยผู้บริหารทั้ง 3 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธงชัยเนื่องสิทธิ์ (2545 : 87-90) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสัตหีบจังหวัดชลบุรีผลการวิจัยสรุปได้ว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมากส่วนด้านอื่นๆอยู่ในระดับปานกลางทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางทุกด้านอยู่ในระดับมากและทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่แบ่งตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงานพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กใช้ทักษะในการบริหารมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางใช้ทักษะในการบริหารมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและครูที่มีประสบการณ์มากมีการรับรู้ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะการบริหารมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อย

ขรรชงอรธธิโก (2545: 94-96) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารและวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีพบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะด้านเทคนิคและทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ในระดับมากส่วนทักษะด้านอื่นๆอยู่ในระดับปานกลาง

เพ็ชรรัตน์รักตะสุวรรณ (2540 : 76-79) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทักษะและการเสริมสร้างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยพลศึกษาตามทัศนะของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยพลศึกษาด้านเทคนิคด้านมนุษยและความคิดรวบยอดของหน่วยงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน

2. การเสริมสร้างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยพลศึกษาจะต้องเสริมสร้างเกี่ยวกับความสามารถในการจัดระบบการทำงานภายในวิทยาลัยพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพในด้านเทคนิควิธีเทคนิคการจูงใจให้ผู้ได้บังคับบัญชาร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานด้วยดีในด้านมนุษยและความสามารถในการวินิจฉัยสั่งการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วต่อสถานการณ์ในด้านความคิดรวบยอด

3. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยพลศึกษาตามทัศนะของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาจำแนกตามเพศประสบการณ์ในการทำงานในด้านเทคนิควิธีและความคิดรวบยอดไม่แตกต่างกันยกเว้นจำแนกตามวุฒิการศึกษาด้านมนุษยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ศักดิ์สิทธิ์โตสมบัติ (2546: 102-104) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตามทัศนะของครูจังหวัดพระนครศรีอยุธยาผลการวิจัยพบว่าการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของครูจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านความคิดรวบยอดด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านเทคนิคอยู่ในระดับมากและการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตามทัศนะของครูจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทั้ง 3 ด้านคือด้านความคิดรวบยอดด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านเทคนิคปรากฏว่าการใช้ทักษะด้านความคิดรวบยอดและด้านเทคนิคแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .01 ส่วนทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

กฤษณะสุพงษ์ (2543 : 86-88) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากโรงเรียนประถมศึกษามีมาตรฐานการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนในเขตการศึกษา 3 คือทักษะด้านเทคนิคและทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

โกศลไสขาว (2540: 92-93) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 4 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารมีทักษะ

การบริหารอยู่ในระดับปานกลางการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับดีมากความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารและการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความคิดเห็นของผู้บริหารอยู่ในระดับสูงกว่าและทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาคือทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ด้านเทคนิคและด้านผู้นำ

วินัยธรรมเกื้อกูล (2546: 79-81) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาผลการวิจัยพบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับมากยกเว้นด้านการนำสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางทักษะการบริหารงานของผู้บริหารส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้านเมื่อพิจารณารายด้านแต่ละตัวแปรพบว่าตัวแปรทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะด้านเทคนิคส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อวยพรรัตนไพฑูรย์ (2546: 101-103) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้ช่วยผู้บริหารผลการวิจัยพบว่าผู้ช่วยผู้บริหารมีระดับความสามารถด้านทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มผู้บริหารสูงกว่ากลุ่มหัวหน้างานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วินิจนาควิเชียร (2535 : 87) ผลการวิจัยเรื่องการศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสงขลาพบว่าทักษะการบริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทักษะทางเทคนิคและด้านความคิดรวบยอดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญเหลือเมธโยดม (2545: 74-75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง“ความต้องการการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความต้องการและเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนาทักษะการบริหาร 3 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครคือทักษะทางเทคนิคทักษะทางมนุษยสัมพันธ์และทักษะทางความคิดรวบยอดโดยจำแนกตามเพศอายุวุฒิการศึกษาตำแหน่งทางการบริหารและประสบการณ์ในตำแหน่งผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความต้องการการพัฒนาทักษะการบริหารเรียงตามลำดับคือความต้องการการพัฒนาทักษะทางเทคนิคได้แก่การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆหรือข้อมูล

ระบบสารสนเทศความต้องการการพัฒนาทักษะความคิดรวบยอดได้แก่ความสามารถในการวิเคราะห์งานเศรษฐกิจสังคมและการเมืองและความต้องการการพัฒนาทักษะทางมนุษย์ได้แก่การใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงและการบริหารงานเมื่อเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนาทักษะการบริหารทั้ง 3 ทักษะปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ยงยศทัศนะพยัคฆ์ (2540: 92) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในภาคใต้ของประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่าทักษะการบริหารงานด้านเทคนิคด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านความคิดรวบยอดมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทั้ง 3 งานคืองานศูนย์ข้อมูลสถิติวางแผนงานศูนย์บริการและประสานงานงานศูนย์ติดตามและประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกองค์ประกอบ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ทฤษฎี 3 ทักษะของแคทซ์นั้นเฟเบอร์และเชียร์รอน (Faber and Shearron, 1970 : 212 – 213; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 37) ได้นำไปเขียนไว้ในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยกล่าวว่าคนส่วนมากจะดูคุณภาพของคนที่ทำงานได้ผลสำเร็จจากรูปร่างท่าทางบุคลิกภาพแต่หลงลืมที่จะดูว่า “อะไรที่ทำให้เขาทำงานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ” และสิ่งนั้นก็คือทักษะและได้นำทักษะทั้ง 3 ด้านมาใช้ในการบริหารงานการศึกษาในระดับประถมศึกษาซึ่งแบ่งเป็น 7 ประการคือ

1. การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน (Instruction and Curriculum Development)
2. การจัดโครงการกิจการนักเรียน (Pupil Program)
3. การบริหารงานบุคคล (Staff Personnel)
4. การบริหารงานด้านที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำชุมชน (Community-School Leadership)
5. การบริหารอาคารสถานที่และการรับส่งนักเรียน (School Plant and Transportation)
6. การจัดระบบโครงสร้างของหน่วยงาน (Organization Structure)
7. การบริหารการเงินและงานธุรการ (School Finance and Business Management)

นอกจากนี้เฟเบอร์และเชียร์รอนเสนอแนะว่าทักษะทางการบริหารมีความจำเป็นมากต่อผู้บริหารในการตัดสินใจในการวางแผนการติดต่อสื่อสารการควบคุมและการประเมินผล

แฮร์ริส (Harris, 1985 : 15 – 16; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 38) นำเอาทฤษฎี 3 ทักษะของแคทซ์มาขยายความว่าทักษะคล้ายกับกระบวนการแต่มีความแน่นอนและง่ายกว่าและใช้ได้กับ

งานทั้งหลายเช่นทางด้านการบริหารทางด้านการนิเทศการศึกษาเขาได้แยกแยะให้เห็นในรายละเอียดของแต่ละทักษะดังต่อไปนี้

1. ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skill) ประกอบด้วยรู้จักการอ่านเขียนพูดฟังจัดลำดับเรื่องเป็นสาริตได้เขียนแผนภูมิได้และวาดภาพได้คำนวณเป็นเป็นประธานในที่ประชุมได้

2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skill) ประกอบด้วยความเข้าใจการรู้จักสัมพันธการรู้จักสังเกตการรู้จักนำการอภิปรายสามารถมาสะท้อนความรู้สึกและความคิดออกมาการมีส่วนร่วมในการอภิปรายการแสดงบทบาทสมมติได้

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) ประกอบด้วยการมองเห็นภาพพจน์โดยส่วนรวมการวิเคราะห์การวินิจฉัยการรู้จักสังเคราะห์การรู้จักวิพากษ์วิจารณ์การรู้จักถามคำถาม

คินเดรด (Kindred, 1975: 125 A ; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 38) ได้วิจัยเรื่อง “ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน” โดยเขียนไว้ในหนังสือชื่อ “School Public Relations” ได้สรุปถึงการไม่ประสบความสำเร็จในการประสานงานระหว่างผู้ปกครองกับครูพบว่าเกิดจากสาเหตุที่ผู้บริหารไม่มีทักษะทางการบริหารทั้ง 3 ด้านทำให้เกิดปัญหาต่อไปนี้คือ

1. ความมีเจตคติทางลบ (Negative Attitudes)
2. ขาดเป้าหมายที่แน่นอน (Lack of Objectives)
3. ขาดคุณสมบัติการเป็นผู้นำที่ดี (Poor Leadership)
4. ขาดการวางโปรแกรมที่สมดุล (Unbalanced Programs)
5. เกิดบรรยากาศของความขัดแย้ง (Conflict Situations)

ซึ่งคินเดรดได้ทำการวิจัยในเรื่องนี้อย่างละเอียดส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจะพบว่าถ้าผู้บริหารขาดทักษะจะทำให้เกิดปัญหาทั้ง 5 ด้านดังกล่าวอย่างชัดเจนยิ่งขึ้นในการวิจัยนี้แบ่งผู้ปกครองออกเป็นกลุ่มต่างๆเช่นกลุ่มที่มีการศึกษาดีกลุ่มที่ได้รับการศึกษาน้อยซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ในชุมชนหรือกลุ่มที่ต่างผิวเป็นต้นผลการวิจัยพบว่าถ้าผู้บริหารมีทักษะทางการบริหารทั้ง 3 ด้านคือทักษะด้านความคิดรวบยอดนิยมทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะด้านเทคนิคก็จะไม่เกิดปัญหาในการบริหารงานด้านต่างๆในโรงเรียน

เจมส์ซี.ซิมสัน (James C.Simpson, 2005 : 69 A ; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 39) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการรับรู้ของคณะวิชาที่มีต่อสมรรถนะในการบริหารที่จำเป็นในการศึกษาระดับอุดมศึกษาข้อค้นพบจากงานวิจัยคือตัวแปรด้านอายุมีผลต่อการรับรู้ของคณะในเรื่องทักษะและสมรรถนะในการบริหารตัวแปรด้านเพศไม่มีความแตกต่างกันระดับความรู้ไม่มีความแตกต่างกันสถานภาพการสมรสไม่มีความแตกต่างกันตัวแปรด้านตำแหน่งไม่มีความแตกต่างกันตัวแปรด้านสถานการณ่ว่าจ้างงานมีความแตกต่างกันในการรับรู้ทักษะและสมรรถนะในการบริหาร

สถานภาพการครอบครองที่ดินไม่มีความแตกต่างกันและตัวแปรด้านชาติพันธุ์ไม่มีความแตกต่างกันในการรับรู้ที่มีต่อทักษะและสมรรถนะในการบริหาร

โจเซฟแอนโทนีมาราฟิโน (Joseph Anthony Marafino, 2005: 104 A ; อ้างถึงในธานีชั้นบุญ, 2551 : 39) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้ทักษะการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาโดยประเมินจากศูนย์ทักษะของ NASSP ข้อค้นพบแสดงให้เห็นว่ามีความสอดคล้องกันสูงในระดับทักษะการบริหารและการปฏิบัติงานจริงงานวิจัยนี้สนับสนุนเครื่องมือของศูนย์การประเมินจาก NASSP ว่าเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพจากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งการบริหารงานเป็นสี่งานคืองานวิชาการ งานงบประมาณงานบริหารบุคคลและงานบริหารทั่วไปผู้บริหารที่ดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต้องมีความรู้ความจำความเข้าใจความสามารถในการนำไปใช้ความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์และการประเมินผลมีความสามารถชักนำความรู้สึคนึกคิด ไปยังองค์ประกอบอื่นที่แต่ละบุคคลอาจพัฒนาได้ผู้บริหารจึงต้องมีทักษะที่จำเป็น 3 ประการคือ 1) ทักษะด้านเทคนิค คือความรู้ความสามารถในการใช้วิธีการกระบวนการขั้นตอนและเทคนิคต่างๆเฉพาะอย่างเช่นการใช้เทคโนโลยีการวิจัยการจัดการทรัพยากรการจัดการบุคคล 2) ทักษะด้านมนุษยศาสตร์ คือความสามารถในการจูงใจให้บุคคลอื่นทำงานด้วยความพึงพอใจและมีความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานจนสำเร็จ ประกอบด้วยกระบวนการกลุ่มมนุษยสัมพันธ์และการสร้างแรงจูงใจ 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด คือความเข้าใจในมโนทัศน์โดยรวมขององค์ประกอบด้วยความคิดกว้างไกลหรือวิสัยทัศน์ การตัดสินใจการคิดอย่างสร้างสรรค์ผู้บริหารที่มีทักษะครบทั้งสามทักษะดังกล่าวก็จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษาเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคมอย่างมั่นคงถาวรสืบไป

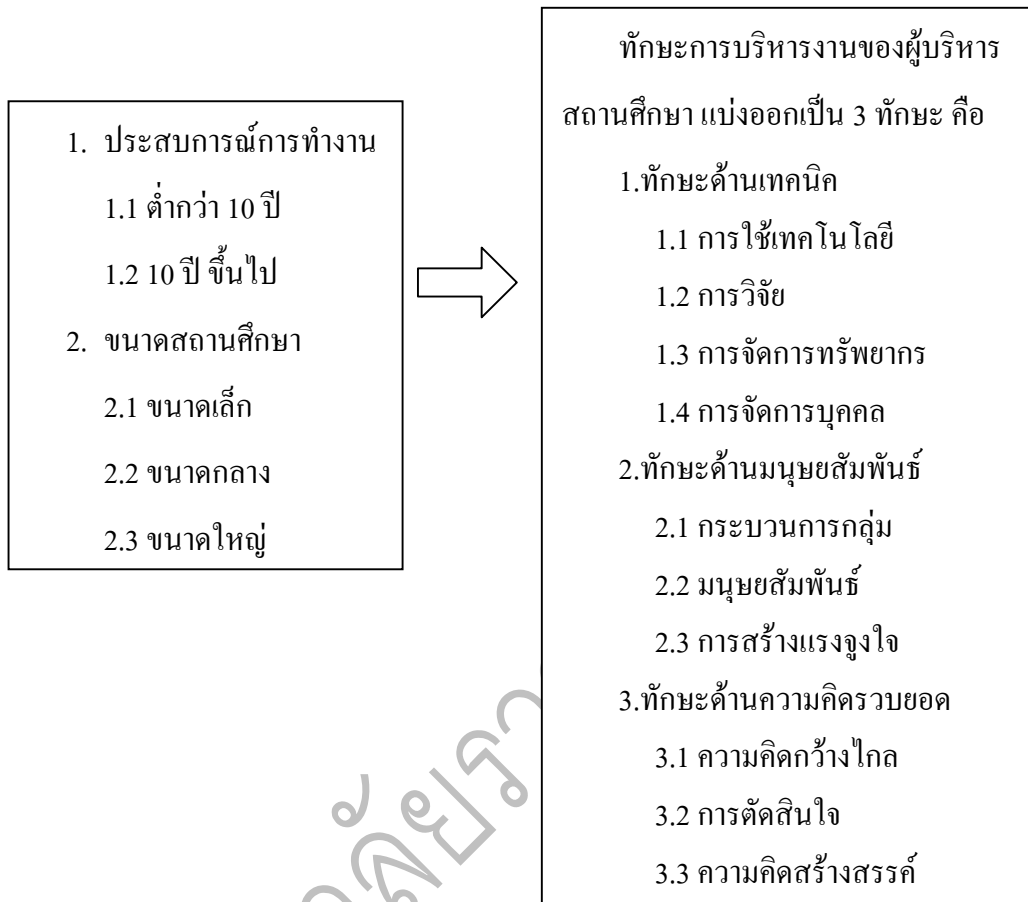
สรุป จากการศึกษางานค้นคว้าอิสระที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ที่ได้นำทักษะทางการบริหารทั้ง 3 ด้านคือทักษะด้านด้านเทคนิคทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะความคิดรวบยอด มาใช้ในงานบริหารจะไม่ค่อยเกิดปัญหาในการบริหารงานด้านต่างๆในสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้ค้นคว้าอิสระใช้กรอบแนวคิดทักษะการบริหาร 3 ทักษะของ Katz (1955; อ้างถึงใน ธานีชั้นบุญ, 2551 : 3) คือทักษะทางเทคนิค (technical skills) ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ (human skills) และทักษะทางความคิดรวบยอด (conceptual skills) ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการค้นคว้าอิสระ

สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ

1. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทักษะต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีทักษะต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการค้นคว้าอิสระเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการทักษะและเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ซึ่งในบทนี้นำเสนอวิธีการดำเนินการค้นคว้าอิสระ ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและแผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ ซึ่งดำเนินการค้นคว้าอิสระตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 จำนวน 27 โรงเรียน ซึ่งมีจำนวน366คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 ขั้นตอนการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ครูผู้สอน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ซึ่งมีขั้นตอนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยค่าความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ($e = .05$) โดยใช้สูตร ยามาเน่ (Yamane, อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยกุลวงศ์, 2546 : 100 - 102) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้ (Sampling Error) ในที่นี้กำหนดเท่ากับ .05

คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามาเน่ (Yamane) ได้ดังนี้

$$N = 366 \quad e = .05$$

$$n = \frac{366}{1 + (366)(.05)^2}$$

$$n = \frac{366}{1 + (366)(0.0025)}$$

$$n = \frac{366}{1 + 0.915}$$

$$n = \frac{366}{1.915}$$

$$n = 191.12$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างของครูอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำนวน 192 คน

2.2 จากนั้นสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 192 คน โดยการเทียบสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		ขนาด	ขนาด	ขนาด	รวม	ขนาด	ขนาด	ขนาด	รวม
		เล็ก	กลาง	ใหญ่		เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1	บ้านอิโ๊ะ	9	-	-	9	4	-	-	4
2	บ้านกาเขะมาดี	-	10	-	10	-	5	-	5
3	บ้านยือลือ	-	12	-	12	-	5	-	5
4	บ้านบือเจ๊ะ	-	13	-	13	-	6	-	6
5	บ้านน้ำตกปาโจ	-	14	-	14	-	6	-	6
6	บ้านปะลุกานากอ	-	12	-	12	-	5	-	5
7	บ้านคูกู	-	12	-	12	-	5	-	5
8	บ้านบือระ	-	14	-	14	-	5	-	5
9	บ้านบือเก๊ะตูดอ	-	13	-	13	-	6	-	6

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา(ต่อ)

ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	รวม	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	รวม
10	บ้านคลองระ	-	11	-	11	-	5	-	5
11	บ้านต้นหยง	-	9	-	9	-	4	-	4
12	บ้านสุแต่ฮือล่อ	-	11	-	11	-	5	-	5
13	บ้านอาตะบือระ	-	12	-	12	-	5	-	5
14	บ้านบือเนปีแย	-	12	-	12	-	5	-	5
15	วัดเชิงเขา	-	13	-	13	-	5	-	5
16	บ้านมะยง	-	12	-	12	-	5	-	5
17	บ้านปะลุกาแปเราะ	-	11	-	11	-	6	-	6
18	บ้านตะโล๊ะบาลอ	-	10	-	10	-	5	-	5
19	บ้านสุโหงบาตู	-	11	-	11	-	6	-	6
20	บ้านปูชุตีมอ	-	12	-	12	-	5	-	5
21	ราชประชานุเคราะห์ 10	-	13	-	13	-	5	-	5
22	บ้านยะลุดงฯ	-	19	-	19	-	-	10	10
23	บ้านกะลู่แป	-	15	-	15	-	-	6	6
24	บ้านเป๊ะบุญ	-	-	31	31	-	-	24	24
25	บ้านปะลุกาสาเมาะ	-	-	20	20	-	-	10	10
26	บ้านบาตูฯมิตรภาพที่ 66	-	-	24	24	-	-	15	15
27	ราชประชานุเคราะห์ 9	-	-	26	26	-	-	19	19
รวม		9	268	89	366	4	134	54	192

ที่มา : (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1: 2556)

2.3 จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากแบบไม่คืนกลับ (Without Replacement)

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้ค้นคว้าอิสระสร้างขึ้นเอง โดยประมวลแนวความคิดที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานค้นคว้าอิสระที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำนวน 46 ข้อ สอดคล้องกับเนื้อหา 3 ด้าน ดังนี้

ด้านเทคนิค	จำนวน	15	ข้อ
ด้านมนุษยสัมพันธ์	จำนวน	15	ข้อ
ด้านความคิดรวบยอด	จำนวน	16	ข้อ

โดยให้น้ำหนักค่าคะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ทักษะการบริหารงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ทักษะการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ทักษะการบริหารงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ทักษะการบริหารงาน อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ทักษะการบริหารงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับขั้นดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดของเนื้อหาจากเอกสาร ตำรา วารสารและงานค้นคว้าอิสระที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แล้วนำมาพิจารณาและสร้างคำถามจำนวน 46 ข้อ ใน 3 ด้าน

2.2 ศึกษารูปแบบ และวิธีการสร้างแบบสอบถาม แล้วสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับตัวแปรที่จะศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ทั้ง 3 ด้าน

ด้านเทคนิค	จำนวน	15	ข้อ
ด้านมนุษยสัมพันธ์	จำนวน	15	ข้อ
ด้านความคิดรวบยอด	จำนวน	16	ข้อ

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องกับเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา และความชัดเจนในข้อความ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะ

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำผลการพิจารณาไปทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรง ด้วยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้องของโรบินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1978: 34-37; อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 117) โดยให้คะแนนดังนี้

+1	เมื่อแน่ใจว่า	ข้อคำถามตรงกับขอบข่ายในประเด็นหลักของเนื้อหา
0	เมื่อไม่แน่ใจว่า	ข้อคำถามตรงกับขอบข่ายในประเด็นหลักของเนื้อหา
-2	เมื่อแน่ใจว่า	ข้อคำถามไม่ตรงกับขอบข่ายในประเด็นหลักของเนื้อหา

แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .60– 1.00 ถ้าข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า .60 จะนำไปปรับปรุงหรือตัดทิ้ง จากผลการวิเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏว่า ทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.6 ขึ้นไป (ตามภาคผนวก ข)

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) กับครูผู้สอน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ซึ่งเป็นประชากรนอกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น จำนวน 50 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ทั้งฉบับและรายด้าน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach; อ้างถึง

ใน ผ่องศรี วาณิชยกุลวงศ์, 2546 : 147) ซึ่งผลการหาค่าสัมประสิทธิ์ ค่าความเชื่อมั่นดังกล่าวมีค่า .762 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ได้

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ และปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจาก สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อนำส่งถึงครูผู้สอน อำเภอเขาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 27 โรงเรียน ในการแจกและเก็บแบบสอบถามภายใน 10 วัน นับตั้งแต่วันแจกแบบสอบถาม

2. ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระส่งแบบสอบถามถึงครูผู้สอน อำเภอเขาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์รับแบบสอบถามคืนจากครูในสถานศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างและกำหนดไปรับแบบสอบถามคืนภายใน 20 วัน

3. ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระส่งแบบสอบถามถึงครูผู้สอน อำเภอเขาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำนวน 192 ฉบับ ได้รวบรวมกลับคืนมาจำนวน 192 ฉบับ และตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ พบว่า มีความสมบูรณ์จำนวน 192 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้น ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลการค้นคว้าอิสระต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และนำผลการวิเคราะห์เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

1.2 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเขาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เป็นรายด้านและรายข้อ เพื่อต้องการทราบระดับความคิดเห็น แล้วนำไปแปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์

(Absolute Criteria) ตามแนวทางของเบสส์ (Best, 1977 : 204– 208;อ้างถึงใน อุมัร สวาหัลง, 2546 : 99) โดยแบ่งดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

1.4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในอำเภอบาเจาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Anova) หากพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดำเนินการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีการของเชฟเฟต์ (Scheffe's Method)

1.5 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน โดยการประมวลความคิดเห็นและแจกแจงความถี่ในแต่ละด้าน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ช่วยในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

2.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 การหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาหรือค่า IOC ของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton ,1978 : 34-37 ; อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์,2540 : 117)

2.1.2 การหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach,1990 : 204; อ้างถึงในพ่องศรีวานิชย์สุทวาศ์,2546 : 147)

2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.1 การหาค่าความถี่

2.2.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2.3 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

2.2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2.5 การทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม

2.2.6 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

2.2.7 เปรียบเทียบระหว่างพหุคูณ เมื่อพบว่าค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05โดยใช้วิธีการของเชฟเฟต์ (Sheffe's Test)

แผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ

ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ

		ระยะเวลาดำเนินการ พ.ศ.2555-2556												
ที่	ระยะเวลาขั้นตอนของกิจกรรม	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ค.	
		55	55	55	56	56	56	56	56	56	56	56	56	
1	การร่างแนวทางการค้นคว้าอิสระ	↔												
2	ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง				↔									
3	สร้างเครื่องมือทดลองใช้ ปรับปรุงแก้ไข						↔							
4	เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่าง								↔					
5	วิเคราะห์ข้อมูลและแปล ความหมาย									↔				
6	เขียนต้นฉบับค้นคว้าอิสระ										↔			
7	พิมพ์ค้นคว้าอิสระและเข้าเล่ม											↔		
8	เสนอค้นคว้าอิสระ												↔	

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ซึ่งผู้
ศึกษาค้นคว้าอิสระจะนำเสนอผลการ วิเคราะห์ข้อมูลใน 3 หัวข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยกำหนดสัญลักษณ์ไว้ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานด้วยค่าที
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานด้วยค่าเอฟ

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งดำเนินการ
ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอผลการ
วิเคราะห์เสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส
เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) นำเสนอในรูปแบบตาราง
ประกอบคำบรรยาย
3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารงาน
ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง
ประกอบคำบรรยาย
4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารงาน
ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Anova) หากพบความแตกต่าง ดำเนินการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีการของ เชฟเฟต์ (Scheff's Method)

5. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน โดยการประมวลความคิดเห็นและแจกแจงความถี่ในแต่ละด้าน แล้วเสนอข้อมูลในรูปความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับ	รายการ	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
1	ประสิทธิภาพการทำงาน		
	1.1 ต่ำกว่า 10 ปี	113	58.85
	1.2 ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	79	41.15
	รวม	192	100.00
2	ขนาดสถานศึกษา		
	2.1 ขนาดเล็ก	4	2.08
	2.2 ขนาดกลาง	134	69.80
	2.3 ขนาดใหญ่	54	28.12
	รวม	192	100.00

จากตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 192 คน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 58.85 ครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 41.15 ตามลำดับ และสถานศึกษาขนาดกลางมีมากที่สุดจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 69.80 รองลงมาสถานศึกษาขนาดใหญ่จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 28.12 และสถานศึกษาขนาดเล็กน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.08 ตามลำดับ ตามลำดับ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 รายละเอียดมีดังนี้

ตารางที่ 4 ระดับของระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ภาพรวมและรายด้าน

ทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD.	ระดับทักษะ	อันดับที่
1. ด้านเทคนิค	3.77	0.27	มาก	2
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	3.86	0.09	มาก	1
3. ด้านความคิดรวบยอด	2.82	0.17	ปานกลาง	3
รวม	3.48	0.90	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเทคนิคและด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านความคิดรวบยอด อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.86$) ด้านเทคนิค มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.77$) และด้านความคิดรวบยอด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.82$)

ตารางที่ 5 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านเทคนิค

ข้อที่	ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถาน	$\bar{X}$	SD.	ระดับทักษะการบริหาร	อันดับที่
1	ผู้บริหารสามารถวางแผนการปฏิบัติงานหรือโครงการของโรงเรียน	3.85	0.62	มาก	3
2	ผู้บริหารสามารถจัดทำสถิติ สารสนเทศและแผนภูมิทางการศึกษาเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	3.64	0.59	มาก	11
3	ผู้บริหารสามารถใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.72	0.48	มากที่สุด	1
4	ผู้บริหารสามารถสื่อสารในการปฏิบัติหน้าที่กับผู้ร่วมงานได้ชัดเจน	4.25	0.52	มาก	2
5	ผู้บริหารสามารถให้ความรู้แก่บุคลากรหรือส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อปรับปรุงคุณภาพงาน	3.49	0.61	มาก	13
6	ผู้บริหารสามารถใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนางาน	3.14	0.62	ปานกลาง	15
7	ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในองค์กร	3.72	0.85	มาก	9
8	ผู้บริหารสามารถกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรทรัพยากรเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน	3.16	0.44	ปานกลาง	14
9	ผู้บริหารสามารถใช้ทรัพยากรเพื่อการบริหารตามแผนงานที่กำหนด	3.78	0.48	มาก	7
10	ผู้บริหารสามารถใช้ทรัพยากรในการบริหารงานอย่างประหยัดและคุ้มค่าต่อการพัฒนาคุณภาพงาน	3.85	0.37	มาก	3
11	ผู้บริหารสามารถจัดเตรียมและระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการบริหารงานได้เพียงพอ	3.69	0.77	มาก	10
12	ผู้บริหารสามารถจัดบุคลากรได้เหมาะสมกับงาน	3.80	0.69	มาก	6
13	ผู้บริหารสามารถแนะนำหรือให้การสนับสนุนแก่บุคลากรในการพัฒนางาน	3.82	0.53	มาก	5

ตารางที่ 5 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านเทคนิค (ต่อ)

ข้อที่	ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถาน	$\bar{X}$	SD.	ระดับทักษะ การบริหาร	อันดับที่
14	ผู้บริหารสามารถให้การดูแลเอาใจใส่การพัฒนา ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพครู	3.78	0.66	มาก	7
15	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมหรือพัฒนาบุคลากรให้มี ความก้าวหน้าและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ	3.52	0.81	มาก	12
รวม		3.77	0.27	มาก	-

จากตารางที่ 5 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านเทคนิค พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสามารถใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสามารถสื่อสารในการปฏิบัติหน้าที่กับผู้ร่วมงานได้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.25$) และผู้บริหารสามารถกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรทรัพยากรเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.16$)

ตารางที่ 6 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์

ข้อที่	ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถาน	$\bar{X}$	SD.	ระดับทักษะ การบริหาร	อันดับที่
1	ผู้บริหารสามารถปรับตนเองให้เข้ากับบุคลากรอื่นได้เป็นอย่างดีตามสถานการณ์	4.26	0.46	มาก	2
2	ผู้บริหารสามารถจัดให้บุคลากรได้สังสรรค์หรือประสานสัมพันธ์กันในโอกาสต่าง ๆ	3.87	0.50	มาก	6
3	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติงาน	4.22	0.44	มาก	4
4	ผู้บริหารสามารถสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานของบุคลากรได้	4.72	0.68	มากที่สุด	1
5	ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของบุคลากร	3.14	0.84	ปานกลาง	15
6	ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรได้	3.57	0.56	มาก	13
7	ผู้บริหารสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3.70	0.46	มาก	10
8	ผู้บริหารเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.24	0.63	มาก	3
9	ผู้บริหารดูแลเอาใจใส่ทุกข์สุขของบุคลากรผู้ร่วมงานอย่างทั่วถึง	3.79	0.54	มาก	8
10	ผู้บริหารสามารถประยุกต์ความคิดของบุคลากรไปใช้ในการบริหารงาน	3.85	0.35	มาก	7
11	ผู้บริหารให้การยกย่องชมเชยครูในโอกาสต่าง ๆ	3.61	0.55	มาก	11
12	ผู้บริหารสามารถจูงใจบุคลากรให้ปฏิบัติงานด้วยความ มุ่งมั่นเต็มใจ	3.59	0.55	มาก	12

ตารางที่ 6 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์ (ต่อ)

ข้อที่	ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถาน	$\bar{X}$	SD.	ระดับทักษะ การบริหาร	อันดับที่
13	ผู้บริหารให้โอกาสแก่บุคลากรในการนำเสนอผลงานหรือแสดงความสามารถ	4.03	0.55	มาก	5
14	ผู้บริหารสามารถให้การดูแลเอาใจใส่การพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพครู	3.78	0.41	มาก	9
15	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมหรือพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ	3.39	0.49	ปานกลาง	14
รวม		3.86	0.09	มาก	-

จากตารางที่ 6 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสามารถสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานของบุคลากรได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสามารถสื่อสารในการปฏิบัติหน้าที่กับผู้ร่วมงานได้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.26$) และผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.14$)

ตารางที่ 7 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด

ข้อที่	ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถาน	$\bar{X}$	SD.	ระดับทักษะการบริหาร	อันดับที่
1	ผู้บริหารมีความสามารถกำหนดนโยบายจุดประสงค์และขอบข่ายงานได้	3.49	0.50	ปานกลาง	3
2	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบต่าง ๆ ภายในโรงเรียน	3.52	0.50	มาก	1
3	ผู้บริหารสามารถพัฒนางานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ	3.16	0.45	ปานกลาง	5
4	ผู้บริหารแนะนำกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อเร่งรัดรัดคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียน	2.26	0.44	น้อย	14
5	ผู้บริหารสามารถรู้ความต้องการทางด้านการศึกษาของชุมชน	2.60	0.92	ปานกลาง	11
6	ผู้บริหารรู้จักใช้คำถามอย่างมีเหตุผลเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน	2.51	0.77	ปานกลาง	13
7	ผู้บริหารสามารถเลือกวิธีการเพื่อแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ	1.86	0.89	น้อยที่สุด	16
8	ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน	3.15	0.72	ปานกลาง	6
9	ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้เหมาะสมเมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน	2.95	0.99	ปานกลาง	7
10	ผู้บริหารประเมินปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างถูกต้อง ยุติธรรม	3.17	0.52	ปานกลาง	4
11	ผู้บริหารมอบหมายหน้าที่การบังคับบัญชาตามลำดับชั้นการบังคับบัญชาได้เหมาะสม	2.67	0.47	ปานกลาง	10
12	ผู้บริหารใช้วิธีการใหม่ๆ ในการพัฒนาคุณภาพงาน	2.60	0.79	ปานกลาง	11

ตารางที่ 7 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด (ต่อ)

ข้อที่	ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถาน	$\bar{X}$	SD.	ระดับทักษะการบริหาร	อันดับที่
13	ผู้บริหารสามารถกระตุ้นและช่วยเหลือบุคลากรค้นหาวิธีแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน	3.50	0.56	ปานกลาง	2
14	ผู้บริหารแสดงความคิดเห็นหรือแนวคิดใหม่ ๆ อย่างหลากหลายในโอกาสต่าง ๆ	2.02	0.87	น้อย	15
15	ผู้บริหารเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงวิธีการบริหารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	2.73	0.51	ปานกลาง	9
16	ผู้บริหารสามารถสร้างนวัตกรรมใช้ในการปฏิบัติงาน	2.87	0.67	ปานกลาง	8
รวม		2.82	0.17	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 7 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบต่าง ๆ ภายในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.52$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสามารถกระตุ้นและช่วยเหลือบุคลากรค้นหาวิธีแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.50$) และผู้บริหารสามารถเลือกวิธีการเพื่อแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.86$)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนก ตามประสบการณ์และขนาดสถานศึกษา รายละเอียดในตารางที่ 8 – 9

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบระดับความแตกต่างของทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษา	ประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปี		ประสบการณ์ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t	sig
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านเทคนิค	3.76	0.26	3.76	0.28	0.08	0.93
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	3.85	0.08	3.87	0.09	-1.62	0.11
3. ด้านความคิดรวบยอด	2.81	0.17	2.83	0.18	-0.68	0.49
รวม	3.48	0.87	3.50	0.09	-0.90	0.37

จากตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหาร สถานศึกษา	สถานศึกษา ขนาดเล็ก		สถานศึกษา ขนาดกลาง		สถานศึกษา ขนาดใหญ่		F	sig	คู่ที่ แตกต่าง
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD			
1. ด้านเทคนิค	3.92	0.25	3.78	0.25	3.73	0.31	1.17	0.31	-
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	3.92	0.11	3.86	0.93	3.86	0.93	0.68	0.51	-
3. ด้านความคิดรวบยอด	2.86	0.24	2.80	0.17	2.84	0.16	1.06	0.35	-
รวม	3.56	0.03	3.48	0.87	3.47	0.10	1.71	0.18	-

จากตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่

ปัญหา

1. ปัญหาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านเทคนิค
2. ปัญหาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์
3. ปัญหาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด

ปัญหาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ปรากฏดัง ตารางที่ 10 – 12

ตารางที่ 10 ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านเทคนิค

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
1	ผู้บริหารไม่มีการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	14	40
2	ผู้บริหารไม่มีการวางแผนการปฏิบัติงานไว้อย่างหน้า	9	25.72
3	ผู้บริหารจัดบุคลากรไม่ให้ตรงกับภาระงาน	6	17.14
4	ผู้บริหารไม่มีการจัดทำสถิติทางการศึกษา	4	11.43
5	ผู้บริหารไม่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีเท่าที่ควร	2	5.71
รวม		35	100

จากตารางที่ 10 ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านเทคนิค พบว่า ค่าความถี่สูงสุดอันดับแรก คือ ผู้บริหารไม่มีการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน อันดับที่สอง คือ ผู้บริหารไม่มีการวางแผนการปฏิบัติงานไว้อย่างหน้า อันดับที่สาม คือ ผู้บริหารจัดบุคลากรไม่ให้ตรงกับภาระงาน และอันดับที่สี่ คือ ผู้บริหารไม่มีการจัดทำสถิติทางการศึกษา อันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารไม่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีเท่าที่ควร

ตารางที่ 11 ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1
ด้านมนุษยสัมพันธ์

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
1	ผู้บริหารขาดการกระตุ้น ส่งเสริม และสร้างกำลังใจในการทำงานให้กับผู้ร่วมงาน	24	50
2	ผู้บริหารไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน	16	33.33
3	ผู้บริหารขาดการส่งเสริมในการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	8	16.67
รวม		48	100

จากตารางที่ 11 ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้าน
มนุษยสัมพันธ์ พบว่า ค่าความถี่สูงสุดอันดับแรก คือ ผู้บริหารขาดการกระตุ้น ส่งเสริม และสร้าง
กำลังใจในการทำงานให้กับผู้ร่วมงาน อันดับที่สองคือ ผู้บริหารไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของ
ผู้ร่วมงาน อันดับที่สาม คือ ผู้บริหารขาดการส่งเสริมในการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ตารางที่ 12 ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ
จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
1	ผู้บริหารแก้ปัญหาไม่ตรงประเด็น	22	35.48
2	ผู้บริหารตัดสินใจไม่เด็ดขาดในการแก้ปัญหา	16	25.81
3	ผู้บริหารไม่มีการคิดใหม่ ทำใหม่	13	20.97
4	ผู้บริหารไม่ค่อยมีความรู้งานวิชาการเท่าที่ควร ส่งผลให้ ดำเนินงานวิชาการไม่เป็นระบบ	7	11.29
5	ผู้บริหารไม่ค่อยมีการสำรวจความต้องการด้านการศึกษาของชุมชน	4	6.45
รวม		62	100

จากตารางที่ 12 ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด พบว่า ค่าความถี่สูงสุดอันดับแรก คือ ผู้บริหารแก้ปัญหาไม่ตรงประเด็นอันดับที่สองคือ ผู้บริหารตัดสินใจไม่ได้ขาดในการแก้ปัญหา อันดับที่สาม คือ ผู้บริหารไม่มีการคิดใหม่ทำใหม่ และอันดับที่สี่ คือ ผู้บริหารไม่ค่อยมีความรู้งานวิชาการเท่าที่ควร ส่งผลให้ดำเนินงานวิชาการไม่เป็นระบบ อันดับสุดท้ายคือ ผู้บริหารไม่ค่อยมีการสำรวจความต้องการด้านการศึกษารวมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านเทคนิค
 2. ข้อเสนอแนะทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์
 3. ข้อเสนอแนะทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด
- ข้อเสนอแนะทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ปรากฏ ดังตารางที่ 13 - 15

ตารางที่ 13 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านเทคนิค

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรมีการพัฒนาความรู้ทางด้านเทคโนโลยี	24	40
2	ควรมีการพิจารณาบุคลากรให้ตรงกับภาระงาน	18	30
3	ควรมีการการจัดทำสถิติทางการศึกษาสม่ำเสมอ	9	15
4	ควรมีการจัดประชุมวางแผนการปฏิบัติงาน	6	10
5	ควรมีการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	3	5
รวม		60	100

จากตารางที่ 13 พบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านเทคนิคค่าความถี่สูงสุดอันดับแรก คือ ควรมีการพัฒนาความรู้ทางด้านเทคโนโลยี อันดับที่สอง คือ ควรมีการพิจารณาบุคลากรให้ตรงกับภาระงาน อันดับที่สาม คือ ควรมีการจัดทำสถิติทางการศึกษา สม่ำเสมอ อันดับที่ยี่สี่ คือ ควรมีการจัดประชุมวางแผนการปฏิบัติงาน อันดับที่ยี่ห้า คือ ควรมีการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 14 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน	17	48.57
2	ควรสร้างกำลังใจหรือแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่	10	28.57
3	ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	8	22.86
รวม		35	100

จากตารางที่ 14 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ค่าความถี่สูงสุดอันดับแรก คือ ควรรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน อันดับที่สองคือ ควรสร้างกำลังใจหรือแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ อันดับที่ยี่สาม คือ ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ตารางที่ 15 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1
ด้านความคิดรวบยอด

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรมีการประชุมหารือในการแก้ปัญหา	23	35.94
2	ควรมีการนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหาร	15	23.44
3	ควรตัดสินใจให้เด็ดขาดในการแก้ปัญหา	11	17.19
4	ควรมีการจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ให้บ่อยครั้งขึ้น	9	14.06
5	ควรมีการเรียนรู้ด้านวิชาการเพิ่มเติม	6	9.37
รวม		64	100

จากตารางที่ 15 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส
เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด อันดับแรก คือ ควรมีการประชุมหารือในการแก้ปัญหา อันดับที่สอง
คือ ควรมีการนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหาร อันดับที่สามคือ ควรตัดสินใจให้เด็ดขาดในการ
แก้ปัญหา อันดับสี่ควรมีการจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ให้บ่อยครั้งขึ้น อันดับห้า คือ ควรมีการ
เรียนรู้ด้านวิชาการเพิ่มเติม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลของการศึกษาค้นคว้าอิสระและข้อเสนอแนะเรื่องทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้สรุปผลการค้นคว้าอิสระ ส่วนรายละเอียดจะกล่าวตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามตัวแปรประสิทธิภาพการทำงานและขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ

1. ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 27 โรงเรียน จำนวนรวมทั้งสิ้น 366 คนกลุ่มตัวอย่างการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำนวน 27 โรงเรียน จากจำนวนประชากร 366 คน คำนวณจากการใช้สูตรยามานะ (Yamane) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 192 คน จากนั้นสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 192 คน โดยการเทียบสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างและทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากโดยไม่คืนกลับ (without replacement) เป็นขั้นตอนสุดท้าย
2. เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ค้นคว้าอิสระสร้างขึ้นโดยประมวลแนวความคิดที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอ

บาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 จำนวน 46 ข้อ ครอบคลุมทักษะการบริหารงาน 3 ด้านดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านเทคนิค	จำนวน 15 ข้อ
ด้านที่ 2 ด้านมนุษยสัมพันธ์	จำนวน 15 ข้อ
ด้านที่ 3 ด้านความคิดรวบยอด	จำนวน 16 ข้อ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง มีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย และมีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.762

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา แนะนำตัวผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระ และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาของอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 จำนวน 27 โรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามให้ส่งแบบสอบถามคืนหลังจากได้รับแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระติดตามเก็บแบบสอบถามคืน

ด้วยตนเอง และรวบรวมแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์ปรากฏว่าสมบูรณ์ 192 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำผลไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล แล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามตามประเภทของตัวแปรที่ทำการศึกษาประกอบด้วยขนาดของสถานศึกษาและประสิทธิภาพการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

2. ระดับของทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เป็นรายชื่อและรายด้านของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 ตามตัวแปรประสิทธิภาพการทำงานและขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) หากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison Procedure) ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Test)

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 โดยใช้ความถี่จัดลำดับเพื่อนำเป็นส่วนประกอบในการอภิปรายผล

สรุปผลการค้นคว้าอิสระ

ผลการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ สามารถสรุปสาระสำคัญดังต่อไปนี้

จากสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 69.80 รองลงมาสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 28.12 และสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.08 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 58.85 มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 41.15 ตามลำดับ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามมีขนาดประชากร 366 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 192 คน ได้รับแบบสอบถามครบ 192 คน คิดเป็นร้อยละ 100

1.2 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.08 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 69.80 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 28.12

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 58.85 และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 41.15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระสรุปได้ดังนี้

2.1 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเทคนิคและด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ด้านความคิดรวบยอดอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านเทคนิค ส่วนด้านความคิดรวบยอดมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.2 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 ด้านการเทคนิค ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสามารถใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ

ผู้บริหารสามารถสื่อสารในการปฏิบัติหน้าที่กับผู้ร่วมงานได้ชัดเจนและผู้บริหารสามารถใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนางาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.3 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสามารถสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานของบุคลากรได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสามารถปรับตนเองให้เข้ากับบุคลากรอื่นได้เป็นอย่างดีตามสถานการณ์ ส่วนผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.4 ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 ด้านความคิดรวบยอด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบต่างๆ ภายในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความสามารถกำหนดนโยบายจุดประสงค์และขอบข่ายงานได้ ส่วนผู้บริหารแสดงความคิดเห็นหรือแนวคิดใหม่ๆ อย่างหลากหลายในโอกาสต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.5 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.6 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 จำแนกขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 จำนวน 3 ด้าน สรุปได้ดังนี้

3.1 ปัญหา

(1) ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 ด้านเทคนิค มีปัญหาที่สำคัญ ผู้บริหารไม่มีการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานผู้บริหารไม่มีการวางแผนการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า ผู้บริหารจัดบุคลากรไม่ให้ตรงกับภาระงาน ผู้บริหารไม่มีการจัดทำสถิติทางการศึกษา และผู้บริหารไม่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีเท่าที่ควร

(2) ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีปัญหาที่สำคัญ คือ ผู้บริหารขาดการกระตุ้น ส่งเสริม และสร้างกำลังใจในการทำงานให้กับผู้ร่วมงานผู้บริหาร ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ผู้บริหารขาดการส่งเสริมในการพัฒนานุเคราะห์ของสถานศึกษา

(3) ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 ด้านความคิดรวบยอด ปัญหาที่สำคัญ คือ ผู้บริหารแก้ปัญหาไม่ตรงประเด็น ผู้บริหารตัดสินใจไม่เด็ดขาดในการแก้ปัญหา ผู้บริหารไม่มีการคิดใหม่ ทำใหม่ ผู้บริหารไม่ค่อยมีความรู้งานวิชาการเท่าที่ควร ส่งผลให้ดำเนินงานวิชาการไม่เป็นระบบผู้บริหารไม่ค่อยมีการสำรวจความต้องการด้านการศึกษาของชุมชน

1.2 ข้อเสนอแนะ

(1) ข้อเสนอแนะทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 ด้านเทคนิคข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ ควรมีการพัฒนาความรู้ทางด้านเทคโนโลยีมีการพิจารณาบุคลากรให้ตรงกับภาระงาน มีการการจัดทำสถิติทางการศึกษาสม่ำเสมอ มีการจัดประชุมวางแผนการปฏิบัติงาน และควรมีการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

(2) ข้อเสนอแนะทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ควรรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน สร้างกำลังใจหรือแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่และควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

(3) ข้อเสนอแนะทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ควรมีการประชุมหารือในการแก้ปัญหา มีการนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหาร ควรตัดสินใจให้เด็ดขาดในการแก้ปัญหา มีการจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ให้บ่อยครั้งขึ้นและควรมีการเรียนรู้ด้านวิชาการเพิ่มเติม

อภิปรายผล

ผลการค้นคว้าอิสระเรื่องทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอ
บาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 นำมาอภิปราย
ผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1
ผลการค้นคว้าอิสระ มีดังนี้

ผลการค้นคว้าอิสระพบว่าระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 1
ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเทคนิคและด้านมนุษยสัมพันธ์
อยู่ในระดับมาก ด้านความคิดรวบยอดอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ
บรรยงอรรณี โภค(2545 : 94-96) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารและวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีพบว่าทักษะการบริหาร
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อ
พิจารณารายด้านพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะด้านเทคนิคและทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก
ส่วนทักษะด้านอื่นๆอยู่ในระดับปานกลางส่วนเพชรรัตนรักตะสุวรรณ(2540 : 76-79) ได้ศึกษาวิจัย
เรื่องทักษะและการเสริมสร้างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยพลศึกษาตามทัศนะของ
อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาสรุปผลการวิจัยได้ว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยพล
ศึกษาด้านเทคนิคด้านมนุษยสัมพันธ์และความคิดรวบยอดของหน่วยงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปาน
กลางทั้ง 3 ด้าน และปรีชาบุตรเวช(2544 : 104-106) ได้ศึกษาวิจัยทักษะการบริหารของผู้บริหาร
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ทักษะการบริหารผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในทักษะ 3 ด้าน
ประกอบด้วยทักษะด้านเทคนิคทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะด้านความคิดรวบยอดในภาพรวมอยู่ใน
ระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านแต่ไม่สอดคล้องกับ
การวิจัยของสมศักดิ์ด้านเดชา(2543 : 90-92) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารงานและ
ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลาผลการวิจัย
พบว่าทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลาโดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่
ในระดับมาก

ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระมีความเห็นว่า การที่ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจ
เนื่องมาจากทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นผู้บริหารสถานศึกษาเป็น

บุคคลสำคัญต่อบทบาทของสถานศึกษาที่ต้องรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพซึ่งเกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษามากที่สุดบทบาทของผู้บริหารจึงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคุณภาพของสถานศึกษารวมทั้งส่งผลกระทบต่อผลงานและวิธีปฏิบัติงานของสถานศึกษา สรุปคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบงานทุกอย่างในสถานศึกษา ส่งผลให้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยรวมด้านเทคนิคอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรินทร์สมศรี(2542 : 57-63) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดละโว้ ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานด้านเทคนิคอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทักษะการบริหารด้านเทคนิคเป็นการใช้เทคนิคเฉพาะอย่างการใช้เครื่องมือเทคนิคในการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดกระบวนการเรียนรู้และมีประสิทธิภาพจึงเป็นทักษะการบริหารที่ผู้บริหารต้องมีทักษะอยู่ในระดับมาก ดังเช่นแคทซ์ (Katz, 1955 : 22 – 42 ; อ้างถึงใน ธาณีนันบุญ, 2551 : 14) ได้ให้ความหมายของเทคนิคไว้ว่าเป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้กระบวนการขั้นตอนวิธีการวิธีทำเทคนิคเฉพาะอย่างและการใช้เครื่องมือต่างๆที่จำเป็นในการปฏิบัติงานโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการศึกษาเพิ่มเติมและการฝึกอบรมนอกจากนี้ นพพงษ์บุญจิตราดุลย์ (2540 : 45 - 46) ยังได้กล่าวไว้ว่า ในทักษะเทคนิคการบริหารผู้บริหารสามารถทำงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเฉพาะอย่างซึ่งเป็นวิธีการกระบวนการและเทคนิคโดยอาศัยความรู้การวิเคราะห์และรู้จักใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานทักษะนี้เรียนรู้ได้ด้วยการปฏิบัติระหว่างฝึกซ้อมหรือเตรียมตัวเป็นผู้บริหาร ดังนั้น จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านเทคนิคอยู่ในระดับมากทั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสัมพันธ์ทรัพย์แดง(2547 : 87-89) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านเทคนิคอยู่ในระดับมาก

1.2 ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 1 โดยรวมด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศนีย์เยี่ยมผ่อง(2535 : 71-74)ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู- อาจารย์เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาจังหวัดสมุทรปราการด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ทักษะการบริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถของผู้บริหารในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานใช้ดุลยพินิจเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นและการรู้จักใช้คนทักษะด้านนี้ประกอบด้วยความเข้าใจถึงวิธีการสร้างแรงจูงใจคนและมีศิลปะฝึกคนเป็นผู้นำที่ดีเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งทางด้านร่างกายอารมณ์สังคมและสติปัญญาสามารถสร้างระบบความร่วมมือระหว่างผู้อยู่ได้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานฝ่ายต่างๆ ได้อย่างดีดังนั้นจึงอาจเป็นสาเหตุทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 1 มีทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมากทั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรินทร์สมศรี(2542 : 57-63)ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลาเชิงทราผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษามีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก

1.3 ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 1 โดยรวมคิดรวบยอดอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยปรีชาบุตรเวช(2544 : 104-106)ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าทักษะด้านความคิดรวบยอดภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ทักษะการบริหารด้านความคิดรวบยอดเป็นความสามารถในการเข้าใจในมโนทัศน์ขององค์การเกี่ยวกับโครงสร้างและระบบการบริหารโครงสร้างงานโครงสร้างตำแหน่งความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและเลือกตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมความสามารถในการใช้วิธีการใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาการคิดค้นนวัตกรรมในการปฏิบัติงานประกอบด้วยการมีความคิดกว้างไกลหรือวิสัยทัศน์การตัดสินใจและด้านความคิดสร้างสรรค์อันจะส่งผลให้การทำงานต่างๆ ในองค์กรหรือหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนอกจากนั้นพวงษ์บุญจิตราดุลย์(2540 : 69)ที่ได้กล่าวสนับสนุนว่าทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills) ผู้บริหารในฐานะผู้นำสูงสุดของโรงเรียนต้องมีทักษะนี้มากที่สุดโดยสามารถเข้าใจหน่วยงานของตนทุกลักษณะและเป็นความสัมพันธ์ระหว่าง

หน่วยงานของตนที่มีต่อหน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องต้องเข้าใจว่างานแต่ละหน้าที่ในโรงเรียนจะขึ้นอยู่กับซึ่งกันและกันและหากมีการเปลี่ยนแปลงในหน้าที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของโรงเรียนก็จะกระทบกระเทือนถึงส่วนอื่นๆ ผู้บริหารต้องมีความรู้กว้างขวางในด้านวิชาสังคมศาสตร์ ประกอบด้วยสังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์การเมืองมานุษยวิทยาและจิตวิทยาสังคม ผู้บริหารต้องศึกษาวิชาสามัญมากขึ้นเพื่อให้เกิดทักษะนี้และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพดังนั้น จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 มีทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านความคิดรวบยอดอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของเพชรรัตน์รักตะสุวรรณ(2540 : 76-79) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทักษะและการเสริมสร้างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยพลศึกษาตามทัศนะของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาสรุปผลการวิจัยได้ว่าด้านความคิดรวบยอดของหน่วยงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามประสิทธิภาพการทำงานและขนาดสถานศึกษาพบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงานพบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ผลการค้นคว้าอิสระสอดคล้องกับผลการวิจัยของปรีชาบุตรเวช(2544 : 104-106) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าผู้บริหารและอาจารย์มีประสิทธิผลในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในทักษะทั้ง 3 ด้านในภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธงชัยเนื่องสิทธิ์(2545 : 87-90) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสตึกจังหวัดชลบุรีเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่แบ่งตามประสิทธิภาพในการทำงานพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ครูที่มีประสิทธิภาพมากมีการรับรู้ว่าผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะการบริหารมากกว่าครูที่มีประสิทธิภาพน้อย

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 ครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกันมีทัศนะต่อการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนาธิวาสเขต 1 ไม่แตกต่างกัน เพราะครูได้รับการอบรม พัฒนา และมีการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่หลากหลายในการบริหารการศึกษา

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอปาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนาธิวาส เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีทักษะต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ด้านเดชา(2543 : 90-92) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลาผลการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารงานตามตัวแปรขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกัน

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอปาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนาธิวาสเขต 1 ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีทักษะต่อการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอปาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนาธิวาสเขต 1 ไม่แตกต่างกัน เพราะครูสามารถรับรู้ตัดสินใจ และเสนอแนะการใช้ทักษะการบริหารสถานศึกษาของตนเองได้โดยตรง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค้นคว้า เรื่องทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอปาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนาธิวาส เขต 1 ตามที่ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระได้เสนอแนะอภิปราย แล้วนั้นปรากฏว่ามีประเด็นที่สามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ในการพัฒนางานและสามารถนำประเด็นของการศึกษาค้นคว้าไปปรับปรุงการทำการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าอิสระไปใช้

1.1 ด้านเทคนิคเสนอแนะว่าควรมีการพัฒนาความรู้ทางด้านเทคโนโลยีการพิจารณาบุคลากรให้ตรงกับภาระงานการจัดทำสถิติทางการศึกษาม้าเสมอการจัดประชุมวางแผนการปฏิบัติงานและควรมีการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์เสนอแนะว่าควรรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ควรสร้างกำลังใจหรือแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ และควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

1.3 ด้านความคิดรวบยอด เสนอแนะว่าควรมีการประชุมหารือในการแก้ปัญหาควรมีการนำความรู้ใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารควรตัดสินใจให้เด็ดขาดในการแก้ปัญหาควรมีการจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ให้บ่อยครั้งขึ้นและควรมีการเรียนรู้ด้านวิชาการเพิ่มเติม

2. ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนราธิวาส

2.2 ควรศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดนราธิวาส เปรียบเทียบเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นอันจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและการจัดการศึกษาของประเทศชาติต่อไป

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐและเอกชนในจังหวัดนราธิวาสเพื่อนำผลมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กฤษณะ สุพงศ์. (2543). ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในเขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- โกศล ไสขาว. (2540). ความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียน
มัธยมศึกษาเขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1, สำนักงาน. (2554). รายงานผลการบริหารงาน.
ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- _____. (2555). รายงานผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2555. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2540). แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช
2535. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : อรรถการพิมพ์.
- _____. (2541). การบริหารโรงเรียนตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- คณะกรรมการการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น, สำนักงาน. (2539). คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการ
การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนาสำนักพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. (2546). ชุดวิชาผู้บริหารสถานศึกษา
มีอาชีพ.เอกสารประกอบการเรียนรู้ เล่ม 1. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จรรย์จิตอร่าม. (2545). การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏจลอมบึง.
- ชวนิตย์ นาคะสรรค์. (2543). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2540). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์ดี.

- ชูชีพ บุญศรี. (2545). ทักษะการบริหาร. วารสารวิชาการ. 8(9): 18.
- ดำรง พลโกชน. (2545). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ.2542. วารสารการบริหารการศึกษา. 1(3) : 28-31.
- ถวิล อรัญเวศ. (2544). การนำพุทธวิธีในการสอนมาใช้สอนจริยศึกษาในระดับประถมศึกษา.
วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทัศนีย์ เอี่ยมผ่อง. (2535). ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับทักษะการบริหาร
การศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัด
สมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธงชัย เนื่องสิทธิ์. (2545). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอสตึกจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2540). องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: พิเศษการพิมพ์
ธานี ชื่นบุญ. (2551). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์. (2534). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทการพิมพ์.
- _____. (2540). คำว่าผู้บริหารการศึกษา. ม.ป.พ.
- บุญเหลือ เมธโยดม. (2545). ความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปรีชา บุตรเวช. (2544). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในภาค
ตะวันออก. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประคอง กรรณสูตร. (2548). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- ผ่องศรี วาณิชสุภวงศ์. (2546). เอกสารคำสอนระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4.
ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546. (2546). ราชกิจจานุเบกษา.

ฉบับกฤษฎีกา. 120 ตอน 62 ก วันที่ 6 กรกฎาคม 2546.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

เพชรรัตน์ รักตะสุวรรณ. (2540). ทักษะและการเสริมสร้างทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร

วิทยาลัยพลศึกษาตามทัศนะของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา. ปรินิพนธ์ การศึกษา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ยงยศ ทัศนะพยัคฆ์. (2540). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย.

วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ยรรยง อรรถโกศล. (2545). ทักษะการบริหารและวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เลขาธิการครูสภา, สำนักงาน. (2547). คู่มือผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษา: การขอขึ้นทะเบียนรับ

ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ. โรงพิมพ์ครูสภา.

วิชาการ, กรม. (2544). คู่มือการประเมินคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครูสภา

ลาดพร้าว.

_____. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร: โรง

พิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

วินิจ นาควิเชียร. (2535). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะ

ของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา. ปรินิพนธ์

นิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒ.

วินัย ธรรมเกื้อกูล. (2546). ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการใน

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย

ศิลปากร.

- ศักดิ์สิทธิ์ โตสมบัติ. (2546). การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตามทัศนะของครู จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ศิริจรรย์ ผลพันธุ์. (2548). เอกสารคำสอนรายวิชาการบริหารสถาบันการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ. คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สมศักดิ์ ด้านเดชา. (2543). ทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สัมพันธ์ ทรัพย์แดง. (2547). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สามัญศึกษา, กรม. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และการวิเคราะห์สาระสำคัญ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สุชาติ ทวีพงษ์. (2541, มิถุนายน).การบริหารชั้นสูง. วารสารข้าราชการครู. 6(7): 46.
- สุรินทร์ สมศรี. (2542). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2536). แนวทางศึกษา ชุมวิทวิทยุและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา. นนทบุรี : ม.ป.พ.
- เสกสรร รัตนจริยากุล. (2547). ระดับทักษะและความต้องการการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- อวยพร รัตนไพฑูรย์. (2546). ทักษะการบริหารของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อุบล เล่นวารี. (2538). กลยุทธ์การบริหารการศึกษาโลกาภิวัตน์. กรุงเทพมหานคร : ชีรพงษ์การพิมพ์.

- อุมัร สวาลัง. (2545). การปฏิบัติตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- อามรุ จันทวานิช และไพบุลย์ แจ่มพงษ์. (2542, กันยายน). การศึกษา: แนวทางการพัฒนาคุณภาพ.
วารสารวิชาการ. 2(9): 3

ภาษาอังกฤษ

- Alfonso, Robert J., Gerald R. Firth., and Richard F. (1981). **Neville Instructional Supervision**. 2nd ed. Boston: Allyn and Bocon, Inc.; อ้างถึงใน ธานี ชัยบุญ. (2551).
ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- Best, John W. (1977). **Research in Educating**. 3rd ed. New Jersey : Prentice Hall. Inc. ; อ้างถึงใน
อุมัร สวาลัง. (2545). การปฏิบัติตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of Psychological testing**. 4th ed. New York : Harper & Row.
; อ้างถึงใน ผ่องศรี วานิชย์สุกวงค์. (2546). เอกสารคำสอนระเบียบวิธีการวิจัยทางการ
ศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Katz, Robert L. (1955). **Skills of an Effective Administrator**, **Harvard Business Review**. 33
(January-February 1955).; อ้างถึงใน ธานี ชัยบุญ. (2551). ทักษะการบริหารงานของ
ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2.
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- Yamane, Taro. (1973). **Statistics and Introduction Analysis**. New York : Harper and Row.;
อ้างถึงใน ผ่องศรี วานิชย์สุกวงค์. (2546). เอกสารคำสอนระเบียบวิธีการวิจัยทางการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 4. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ

1.1 คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$IOC = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$$\frac{\sum X}{N} \text{ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ} \\ \text{แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (a – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 200)

$$a = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	a	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (Norussis, 1990 : B - 86)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

2.3 คำนวณค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (Norussis, 1990 : B - 86)

$$SD = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\Sigma X)^2$	แทน	ผลรวมคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนผู้ข้อมูล

2.4 การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม (อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 102) กรณีความแปรปรวนของประชากรไม่เท่ากัน ($\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$) ใช้สูตร t = Separate Variance ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2 + S_2^2}{n_1 + n_2}}}$$

$$\text{โดย } df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

2.5 การทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
ขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ใช้สูตร (Hinkle, Wiersma and Jurs.1982 : 261)

$$F = \sqrt{\frac{MS_h}{MS_w}}.df = k - 1, n - k$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของเอฟ
	MS_h	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	k	แทน	จำนวนกลุ่มที่ศึกษา
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2.6 การเปรียบเทียบพหุคูณ เมื่อพบว่ามีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Sheffe's Test) ใช้สูตร (Hinkle, Wiersma and Jurs,1982:266) ดังต่อไปนี้

$$F = \frac{\overline{X_1} - \overline{X_2}}{MS_w \left\{ \frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right\} (K - 1)}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ
	$\overline{X_1}, \overline{X_2}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	n_i, n_j	แทน	ขนาดของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ
	K	แทน	จำนวนกลุ่มที่ศึกษา

ภาคผนวก ข
ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ

ค่า IOC ดัชนีความสอดคล้อง

หาค่าความเที่ยงตรงดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาแบบสอบถามตอนที่ 2 ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	$\sum R$	IOC
ด้านเทคนิค							
1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
3	-1	+1	+1	+1	+1	+4	0.80
4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
10	-1	+1	+1	+1	+1	+4	0.80
11	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
12	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
13	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
14	-1	+1	+1	+1	+1	+4	0.80
15	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
ด้านมนุษยสัมพันธ์							
16	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80
17	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
18	+1	+1	+1	-1	+1	+4	0.80
19	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
20	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
21	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00

ค่า IOC ดัชนีความสอดคล้อง (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	$\sum R$	IOC
ด้านมนุษยสัมพันธ์							
22	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
23	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
24	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
25	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80
26	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
27	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
28	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
29	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
30	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
ด้านความคิดรวบยอด							
31	0	+1	+1	0	+1	+3	0.60
32	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
33	0	+1	+1	0	+1	+3	0.60
34	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
35	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
36	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80
37	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
38	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
39	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80
40	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
41	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
42	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80
43	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00

ค่า IOC ด้านความสอดคล้อง (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	$\sum R$	IOC
ด้านความคิดรวบยอด							
44	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
45	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80
46	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามทักษะการบริหารงานแนวคิดของแกทซ์ (Katz) มี 3 ด้าน คือ ด้านเทคนิค ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดรวบยอด มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับการทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ทั้ง 3 ด้าน

2. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามความรู้สึที่แท้จริงของท่าน เพื่อให้การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะเป็นความลับและนำเสนอโดยภาพรวมจึงไม่มีผลต่อตัวท่านและสถานศึกษาของท่านแต่ประการใด

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ธีรี กะ

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา

1. ประสบการณ์การทำงาน

- () ต่ำกว่า 10 ปี
() ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

2. ขนาดสถานศึกษา

- () ขนาดเล็ก นักเรียนไม่เกิน 120 คน
() ขนาดกลาง นักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน
() ขนาดใหญ่ นักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2

ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ
จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านที่เป็นจริงที่สุด โดยใช้
เกณฑ์การพิจารณาน้ำหนัก ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง มีทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับทักษะการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1
0	มีความสามารถในการจัดทำแผนงานและโครงการต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม		/			
00	การรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียน				/	

คำอธิบาย

ข้อ 0 แสดงว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดทำ
แผนงานและโครงการต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก

ข้อ 00 แสดงว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีการรับฟังความคิดเห็น
ของบุคลากรในสถานศึกษา ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อย

ข้อ ที่	ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับทักษะการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1
ทักษะด้านเทคนิค						
1	ผู้บริหารสามารถวางแผนการปฏิบัติงานหรือโครงการของโรงเรียน					
2	ผู้บริหารสามารถจัดทำสถิติ สารสนเทศและแผนภูมิทางการศึกษาเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน					
3	ผู้บริหารสามารถใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4	ผู้บริหารสามารถสื่อสารในการปฏิบัติหน้าที่กับผู้ร่วมงานได้ชัดเจน					
5	ผู้บริหารสามารถให้ความรู้แก่บุคลากรหรือส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อปรับปรุงคุณภาพงาน					
6	ผู้บริหารสามารถใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนางาน					
7	ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในองค์กร					
8	ผู้บริหารสามารถกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรทรัพยากรเพื่อในการปฏิบัติงาน					
9	ผู้บริหารสามารถใช้ทรัพยากรเพื่อการบริหารตามแผนงานที่กำหนด					
10	ผู้บริหารสามารถใช้ทรัพยากรในการบริหารงานอย่างประหยัดและคุ้มค่าต่อการพัฒนาคุณภาพงาน					
11	ผู้บริหารสามารถจัดเตรียมและระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการบริหารงานได้เพียงพอ					
12	ผู้บริหารสามารถจัดบุคลากรได้เหมาะสมกับงาน					
13	ผู้บริหารสามารถแนะนำหรือให้การสนับสนุนแก่บุคลากรในการพัฒนางาน					

ข้อ ที่	ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับทักษะการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1
14	ผู้บริหารสามารถให้การดูแลเอาใจใส่การพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพครู					
15	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมหรือพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ					
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์						
16	ผู้บริหารสามารถปรับตนเองให้เข้ากับบุคลากรอื่นได้เป็นอย่างดีตามสถานการณ์					
17	ผู้บริหารสามารถจัดให้บุคลากรได้สังสรรค์หรือประสานสัมพันธ์กันในโอกาสต่าง ๆ					
18	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติงาน					
19	ผู้บริหารสามารถสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานของบุคลากรได้					
20	ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของบุคลากร					
21	ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรได้					
22	ผู้บริหารสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
23	ผู้บริหารเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคลากร					
24	ผู้บริหารดูแลเอาใจใส่ทุกข์สุขของบุคลากรผู้ร่วมงานอย่างทั่วถึง					
25	ผู้บริหารสามารถประยุกต์ความคิดของบุคลากรไปใช้ในการบริหารงาน					
26	ผู้บริหารให้การยกย่องชมเชยครูในโอกาสต่าง ๆ					

ข้อ ที่	ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับทักษะการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1
27	ผู้บริหารสามารถจูงใจบุคลากรให้ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นเต็มใจ					
28	ผู้บริหารให้โอกาสแก่บุคลากรในการนำเสนอผลงานหรือแสดงความสามารถ					
29	ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยเท่าเทียมกัน					
30	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ภาพของโรงเรียนในอนาคต					
ทักษะด้านความคิดรวบยอด						
31	ผู้บริหารมีความสามารถกำหนดนโยบายจุดประสงค์และขอบข่ายงานได้					
32	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบต่าง ๆ ภายในโรงเรียน					
33	ผู้บริหารสามารถพัฒนางานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ					
34	ผู้บริหารแนะนำกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อเร่งรัดรัดคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียน					
35	ผู้บริหารสามารถรู้ความต้องการทางด้านการศึกษาของชุมชน					
36	ผู้บริหารรู้จักใช้คำถามอย่างมีเหตุผลเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน					
37	ผู้บริหารสามารถเลือกวิธีการเพื่อแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ					
38	ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน					
39	ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้เหมาะสมเมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน					

ข้อ ที่	ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับทักษะการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1
40	ผู้บริหารประเมินปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างถูกต้อง ยุติธรรม					
41	ผู้บริหารมอบหมายหน้าที่การบังคับบัญชาตามลำดับชั้น การบังคับบัญชาได้เหมาะสม					
42	ผู้บริหารใช้วิธีการใหม่ ๆ ในการพัฒนาคุณภาพงาน					
43	ผู้บริหารสามารถกระตุ้นและช่วยเหลือบุคลากรค้นหาวิธี แก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน					
44	ผู้บริหารแสดงความคิดเห็นหรือแนวคิดใหม่ ๆ อย่าง หลากหลายในโอกาสต่าง ๆ					
45	ผู้บริหารเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงวิธีการบริหารได้อย่าง เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
46	ผู้บริหารสามารถสร้างนวัตกรรมใช้ในการปฏิบัติงาน					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

1. ด้านเทคนิค

1.1 ปัญหา

.....

.....

.....

1.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

2. ด้านมนุษยสัมพันธ์

2.1 ปัญหา

.....

.....

.....

2.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

3. ด้านความคิดรวบยอด

3.1 ปัญหา

.....

.....

.....

3.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ด้านที่		ค่าความเชื่อมั่น
1	ด้านเทคนิค	.943
2	ด้านมนุษยสัมพันธ์	.810
3	ด้านความคิดรวบยอด	.873
	รวมทั้งฉบับ	.762

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการค้นคว้าอิสระ

ที่ ศธ ๐๕๕๙/ว ศส๕๖๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
๙๕๐๐๐

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางธีรี คณะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา กำลังดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ทักษะการบริหารงาน
ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๑” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ต่านเดชา	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก
๒. ดร.จรรณี แก้วเอียน	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม

มหาวิทยาลัยฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในสาขาดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรสร ศรีไตรรัตน์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๗๓ - ๒๙๙๖๔๔

โทรสาร ๐๗๓ - ๒๙๙๖๔๖

ที่ ศธ ๐๕๕๙/ว ๓๖๕๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
๙๕๐๐๐

๖ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยนางฉวี คะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา กำลังดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ทักษะการบริหารงาน
ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานราธิวาส เขต ๑” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ด้านเดชา	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก
๒. ดร.จรรณี แก้วเอียน	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม

ในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรอกข้อมูล
ในแบบสอบถาม เพื่อทดลองเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรสร ศรีไตรรัตน์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๗๓ - ๒๕๕๖๔๔

โทรสาร ๐๗๓ - ๒๕๕๖๔๖

ที่ ศธ ๐๕๕๙/ว ๕๙(๙)

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
๙๕๐๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยนางอีรี คะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา กำลังดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต ๑” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ด้านเดชา	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก
๒. ดร.จรัญ แก้วเอียน	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม

ในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ นักศึกษาจะต้องเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากหน่วยงานของท่าน จึงขอความอนุเคราะห์ได้โปรดให้บุคลากรในหน่วยงานของท่านตอบแบบสอบถาม ดังรายละเอียดที่ส่งมาด้วยแล้วนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยูร ดำรงรักษ์)
รองอธิการบดี รักษาการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๗๓ - ๒๙๙๖๔๔

โทรสาร ๐๗๓ - ๒๙๙๖๔๖

ภาคผนวก ฉ
รายชื่อหน่วยงานที่ให้ทดลองเครื่องมือ

รายชื่อหน่วยงานที่ให้ทดลองเครื่องมือ

1. โรงเรียนบ้านกะลุแป	อำเภอบาเจาะ	จังหวัดนราธิวาส
2. โรงเรียนบ้านบ้านกาเยาะมาตี	อำเภอบาเจาะ	จังหวัดนราธิวาส
3. โรงเรียนบ้านชือล่อ	อำเภอบาเจาะ	จังหวัดนราธิวาส
4. โรงเรียนบ้านยะลุตง(ประชุมวิทยาสาร)	อำเภอบาเจาะ	จังหวัดนราธิวาส
5. โรงเรียนบ้านอาตะปือระ	อำเภอบาเจาะ	จังหวัดนราธิวาส
6. โรงเรียนบ้านเป๊ะบุญ	อำเภอบาเจาะ	จังหวัดนราธิวาส
7. โรงเรียนบ้านปะดุกาสาเมาะ	อำเภอบาเจาะ	จังหวัดนราธิวาส
8. โรงเรียนบ้านตันหยง	อำเภอบาเจาะ	จังหวัดนราธิวาส

ภาคผนวก ข
รายชื่อหน่วยงานที่ให้ทำการค้นคว้าอิสระ

รายชื่อหน่วยงานที่ทำการค้นคว้าอิสระ
อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

1. โรงเรียนบ้านอิไย๊ะ
2. โรงเรียนบ้านกาเยาะมาตี
3. โรงเรียนบ้านชือล่อ
4. โรงเรียนบ้านบือเงาะ
5. โรงเรียนบ้านน้ำตักปาโจ
6. โรงเรียนบ้านปะลุกานากอ
7. โรงเรียนบ้านคูกู
8. โรงเรียนบ้านบือระ
9. โรงเรียนบ้านบูกะสูดอ
10. โรงเรียนบ้านกลอแระ
11. โรงเรียนบ้านตันหยง
12. โรงเรียนบ้านสุแตะชือล่อ
13. โรงเรียนบ้านอาตะบือระ
14. โรงเรียนบ้านบือแนปีแย
15. โรงเรียนวัดเชิงเขา
16. โรงเรียนบ้านมะยุง
17. โรงเรียนบ้านปะลุกาแปเราะ
18. โรงเรียนบ้านตะโล๊ะบาลอ
19. โรงเรียนบ้านสุโหลงบาตู
20. โรงเรียนบ้านปูชูดิมอ
21. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 10
22. โรงเรียนบ้านยะลูดง(ประชุมวิทยาสาร)
23. โรงเรียนบ้านกะลู่แป
24. โรงเรียนบ้านแป๊ะบุญ

25. โรงเรียนบ้านปะลูกาสาเมาะ
26. โรงเรียนบ้านบาตุมิตรภาพที่ 66
27. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 9

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก ซ
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบ
คุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นายอารีฟิน เทพลักษณ์

วุฒิการศึกษา ศีษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
เขต 1
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

2. นายเหม ยูนุ

วุฒิการศึกษา ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทบุรี
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนยะลาลง (ประชุมวิทยาสาร)
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านยะลาลง (ประชุมวิทยาสาร) จังหวัดจันทบุรี

3. นายอดุลย์ เจ๊ะเย็ง

วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยทักษิณ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอาตะบือระ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านอาตะบือระ จังหวัดจันทบุรี

4. นายอำหัตถ์ อี มะลี

วุฒิการศึกษา ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทบุรี
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชะเมาสามต้น
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านชะเมาสามต้น จังหวัดปัตตานี

5. นายชุลกีฟิย์ กะนา

วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยทักษิณ

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านต้นตาล จังหวัดนราธิวาส

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านต้นตาล จังหวัดนราธิวาส

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ - นามสกุล นางธีรี คะ
วัน เดือน ปี 1 สิงหาคม 2525
ที่อยู่ปัจจุบัน 128/1 หมู่ที่ 3 ตำบลกาเยาะมาตี อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	สถานศึกษา
ประถมศึกษา	โรงเรียนเทศบาล 5 (วัดประชาภิรมย์) จังหวัดนราธิวาส
มัธยมศึกษาตอนต้น	โรงเรียนนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
มัธยมศึกษาตอนปลาย	โรงเรียนนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
ปริญญาตรี	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต กรุงเทพมหานคร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จังหวัดนนทบุรี

ประสบการณ์การทำงานในอดีต

ปี พ.ศ.	ตำแหน่ง
2548	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านคูโป๊ะบาดู อำเภอสรีสาคร จังหวัดนราธิวาส
2550	ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านยะลุตง (ประชุมวิทยาสาร) อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
2555	ครู คศ.2 ชำนาญการ โรงเรียนบ้านยะลุตง (ประชุมวิทยาสาร) อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

ครู คศ.2 ชำนาญการ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนบ้านยะลุตง (ประชุมวิทยาสาร) อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส